

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Szczecinku

**OCENA STANU BEZPIECZENSTWA
SANITARNEGO POWIATU
SZCZECINECKIEGO
za 2020 r.**

Ocena Stanu Sanitarnego i Sytuacji Epidemiologicznej Powiatu Szczecineckiego za 2020 r.

I.	Wstęp.....	5
II.	Zagadnienia z zakresu Epidemiologii.....	8
I	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	
1.	Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	
2	Realizacja szczepień ochronnych	
3	Podsumowanie i wnioski	
II	Stan sanitarny podmiotów działalności leczniczej	
1.	Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej, z wyodrębnieniem decyzji dot. opiniowania pomieszczeń	
2.	Podmioty działalności leczniczej.	
2.1	Szpitalne	
2.2	Zakażenia szpitalne i ocena działalności szpitalnych zespołów kontroli zakażeń szpitalnych	
3.	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria.	
4.	Indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych	
5.	Podsumowanie i wnioski	
III	Zagadnienia z zakresu Higieny Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku.....	28
1.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków.	
2.	Nadzór nad produkcją pierwotną.	
3.	Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	
4.	Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami podjętych w ramach określonych akcji.	
5.	Nadzór nad suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi.	
6.	Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów.	
7.	Podsumowanie i wnioski	
IV	Zagadnienia z zakresu Higiena Pracy.....	36
1.	Nadzór bieżący nad zakładami pracy	
2.	Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne występujące w środowisku pracy.	
3.	Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne.	
4.	Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi.	
5.	Choroby zawodowe.	
6.	Środki zastępcze	
7.	Podsumowanie i wnioski	

V Zagadnienia z zakresu Higieny Komunalnej.....42

1. Liczba załatwionych interwencji.
2. Liczba zamknięć / unieruchomień/włączeń z użytkowania obiektu lub jego części.
3. Charakterystyka obiektów:
 - 3.1 Jakość wody przeznaczonej do spożycia.
 - 3.2 Pływalnie i baseny kąpielowe
 - 3.3 Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli;
 - 3.4 Stan sanitarny obiektów;
4. Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi;
5. Szpitale;
 - 5.1 Zaopatrzenie szpitali w wodę.
 - 5.2 Postępowanie z bielizną szpitalną i pralnictwo;
 - 5.3 Postępowanie z odpadami medycznymi;
 - 5.4 Postępowanie ze zwłokami w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego, prosektoria;
 - 5.5 Postępowanie z odpadami komunalnymi
6. Liczba i zabezpieczenie imprez masowych
7. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach;
8. Podsumowanie

VI Zagadnienia z zakresu Higieny Dzieci i Młodzieży.....52

1. Warunki sanitarno-techniczne
2. Ergonomia mebli szkolnych oraz higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych.
3. Warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.
4. Ocena warunków sanitarno – higienicznych w żłobkach, klubach malucha na terenie powiatu.
5. Ochrona placów zabaw i terenów sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi.
6. Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci 6-letnich w tzw. ”oddziałach zerowych” w placówkach oświaty.
7. Warunki wypoczynku dzieci i młodzieży.
8. Podsumowanie

VII Zagadnienia z zakresu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.....54

VIII Zagadnienia z zakresu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.....58

- I Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu
 1. Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce
 - 1.1 Czyste Powietrze Wokół Nas
 - 1.2 Bieg po zdrowie
 2. Program edukacyjny Trzymaj Formę
 3. Profilaktyka AIDS / HIV
 4. Program „ARS, czyli jak dbać o miłość”
 5. Wojewódzki Przedszkolny Program dotyczący zdrowia jamy ustnej i zapobiegania próchnicy „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy”
 6. Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół gimnazjalnych „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”
- II Główne akcje realizowane na terenie powiatu
 1. Profilaktyka używania „nowych narkotyków”

	2. Bezpieczne Ferie	
	3. Europejski Tydzień Szczepień	
	4. Światowy Dzień Zdrowia	
	5. Światowy Dzień Bez Tytoniu	
	6. Profilaktyka grypy	
	7. Profilaktyka wszawicy	
	8. Działania związane z epidemią koronawirusa	
	9. Bezpieczne wakacje	
	10. Światowy Dzień Rzucania Palenia	
	11. Program edukacyjny „Znamię znam je”	
	12. Program edukacyjny „Podstępne WZW”	
III	Współpraca	
IV	Podsumowanie	
IX	Spis tabel.....	62

I. WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna poprzez swoje działania statutowe ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. Ważne są działania profilaktyczno – edukacyjne mające na celu wzrost poziomu wiedzy, co do zachowań zdrowotnych, co skutkuje podnoszeniem stanu zdrowia lokalnej społeczności na wyższy poziom

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku wykonuje zadania z zakresu bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie Powiatu Szczecineckiego w skład którego wchodzi miasto Szczecinek i 5 gmin zajmujących obszar o powierzchni 1765 km² zamieszkiwany przez 77965 mieszkańców.

Ustawowe zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowane są wielopłaszczyznowo poprzez komórki organizacyjne Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinku: Higieny Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku, Higieny Komunalnej, Higieny Pracy, Higieny Dzieci i Młodzieży, Epidemiologii, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Nadzoru Zapobiegawczego.

Nadzorowane obiekty kontrolowane były zgodnie z wymogami zawartymi w obowiązujących procedurach i instrukcjach systemu zarządzania, w oparciu o tworzony corocznie na podstawie Wytycznych Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego „Plan zasadniczych przedsięwzięć”, w którym określony jest cel, główne kierunki działania i zasadnicze zamierzenia przyjęte do realizacji na dany rok dla poszczególnych komórek organizacyjnych, harmonogram nadzoru nad obiektami oraz planem pobierania próbek.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego podległego terenu, działalność kontrolno – represyjna w 2020 r. przedstawiała się następująco:

✓ liczba kontroli i wizytacji	- 4616
✓ liczba decyzji merytorycznych	- 2322
✓ liczba postanowień	- 23
✓ liczba decyzji płatniczych	- 67 na kwotę 9570,65 zł
✓ liczba mandatów	- 8 na kwotę 2300,00 zł
✓ liczba kar pieniężnych	- 4 na kwotę 8000,00 zł

Rozpatrzono 45 wniosków i skarg interwencyjnych od mieszkańców miasta Szczecinek i mieszkańców Powiatu Szczecinek. W wyniku przeprowadzonych przez pracowników Inspekcji kontroli interwencyjnych 29 skarg okazało się bezzasadnych, 14 skarg było uzasadnionych natomiast 2 sprawy przekazano do innych kompetentnych instytucji. Najczęściej zgłaszana problematyka skarg i interwencji to:

- ✓ niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych;
- ✓ nieprzestrzeganie warunków higieniczno – sanitarnych oraz reżimu sanitarnego w placówkach obrotu żywnością;
- ✓ nieprzestrzeganie reżimu sanitarnego w placówkach gastronomicznych;
- ✓ niewłaściwa jakość wody pitnej;
- ✓ nieprzestrzegania reżimu sanitarnego w okresie epidemii;
- ✓ niewłaściwe warunki sanitarno – higieniczne w placówkach opiekuńczych;

W pionie Higieny Żywności, Żywności i Przedmiotów Użytku w 2020 r. działania nadzоровe w związku z ogłoszonym stanem epidemii SARS-CoV-2 na terenie kraju i koniecznością podejmowania zadań z zakresu zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, były w 2020r. ograniczone. Na bieżąco realizowano plan poboru próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, podejmowano kontrole doraźne w związku z powiadomieniami w systemie RASFF oraz na wniosek stron. W trybie pilnym

podejmowano działania kontrolno – represyjne w przypadku wnoszonych informacji/skarg ze strony ludności, a także ze strony organów państwowych i instytucji na niewłaściwe warunki higieniczno – sanitarne w obiektach i zagrożenia bezpieczeństwa żywności. W 2020 r. zgłoszenia te dotyczyły również nieprzestrzegania zakazów i nakazów, wprowadzonych w związku z ogłoszonym stanem epidemii. W przypadku stwierdzenia niezgodności w zakładach podejmowano różne działania w trakcie kontroli lub prowadzono administracyjne działanie pokontrolne, w celu poprawy stanu sanitarnego zakładów sektora żywnościowego.

W pionie Higieny Komunalnej działania nadzorowe w związku z ogłoszonym stanem epidemii SARS-CoV-2 na terenie kraju i koniecznością podejmowania zadań z zakresu zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, były w 2020r. ograniczone. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) prowadzono monitoring jakości wody do spożycia. Pod stałym nadzorem były w sezonie letnim kąpieliska oraz miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli funkcjonujące na podległym terenie. W oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii prowadzone były kontrole wdrożenia zapisów rozporządzenia przez podmioty do tego zobowiązane.

W pionie Higieny Pracy nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy stanowił marginalny zakres działania. W związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terenie kraju, wszystkie czynności skupiły się na podejmowaniu zadań w zakresie przeciwdziałaniu rozwoju epidemii COVID – 19.

W pionie Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorem objęto placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki wypoczynku letniego i zimowego. W związku z panującą epidemią COVID-19 zaplanowane zadania i zamierzenia były realizowane w mniejszym stopniu. Placówki oświatowe pracowały zdalnie lub w systemie hybrydowym, niektóre zostały w ogóle wyłączone np. świetlice wsparcia rodziny, świetlice wiejskie. Najdłużej działał system nauki w szkole klas 1-3 i nauki zdalnej dla starszych klas szkół podstawowych oraz średnich. Część szkół lub klas przebywało na kwarantannie ze względu na zakażenia covid-19 wśród nauczycieli lub kolegów z klasy. Wszystkie problemy wyjaśniane i rozwiązywane były na bieżąco także poprzez komunikatory.

Nadrzędnym celem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Szczecinku jest promowanie zdrowego stylu życia poprzez aktywizację lokalnej społeczności powiatu, jak także działań w zakresie zachowań prozdrowotnych i kształtowania odpowiedzialności za swoje zdrowie. Podejmowane działania to także współpraca z władzami samorządowymi na rzecz edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia przy realizacji programów profilaktycznych i akcji nieprogramowych służących poprawie zdrowia dzieci, młodzieży i osób dorosłych w powiecie. Prowadzona jest także stała współpraca z lokalnymi mediami, gdzie nagłaśniane są akcje profilaktyczne i programy zdrowotne .

Istotnym elementem działalności pracownika OZiPZ obok edukacji zdrowotnej jest kontynuowanie współpracy z przedstawicielami samorządów na rzecz tworzenia lokalnych środowisk promujących zdrowie zarówno w miejscach pracy, jak i w szkołach.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii SARS-CoV-2 na terenie kraju i koniecznością podejmowania zadań z zakresu zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, działania były w 2020r. ograniczone i skupiły się przede wszystkim na promowaniu zasad dotyczących zachowań społecznych w trakcie panującej epidemii.

Sytuacja epidemiologiczna w powiecie szczecineckim w 2020 roku była bardzo dynamiczna. Ze względu na wystąpienie stanu epidemii COVID – 19, wszystkie czynności skupiły się na podejmowaniu działań w zakresie przeciwdziałaniu jej rozwojowi.

Zabezpieczenie przeciwepidemiczne podmiotów leczniczych na terenie powiatu szczecineckiego można określić jako wystarczające. Placówki świadczące usługi lecznicze posiadają opracowane procedury medyczne, zwiększają asortyment stosowanego sprzętu jednorazowego użycia, przez co zwiększają bezpieczeństwo korzystającym z usług medycznych. Poprawiają warunki mycia i sterylizacji narzędzi oraz sprzętu wielokrotnego użycia, realizują wszelkie działania zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym. Nastąpiła poprawa realizacji działań w zakresie prowadzenia kontroli wewnętrznej zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Wszystkie podmioty lecznicze działające w 2020 roku na terenie Powiatu Szczecineckiego w związku z ogłoszoną epidemią COVID-19, działały w reżimie sanitarnym wskazanym i zalecanym przez Ministerstwo Zdrowia i GIS.

Ważnym elementem w działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest uczestnictwo w uzgadnianiu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta i Powiatu Szczecineckiego, uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska, uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczących budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych (obiekty przemysłowe, służby zdrowia, oświaty i wychowania, użyteczności publicznej, usługowe różnego przeznaczenia), uczestniczenie w odbiorach obiektów budowlanych różnego przeznaczenia, dokonywanie odbiorów aptek, zakładów kosmetycznych, fryzjerskich oraz innych lokali usługowych. Stanowiska organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne które dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania przestrzennego terenu.

Sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji właściwego stanu sanitarno – higienicznego i zdrowotnego w obiektach w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji obiektów nie powodowały one zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi.

Przeprowadzona analiza wyników działań nadzorowych na terenie miasta i powiatu wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego nie uległ pogorszeniu. Nadal jednak stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarno-higienicznej, co świadczy o konieczności prowadzenia stałego, systematycznego nadzoru obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze. W związku z tym w trybie pilnym były podejmowane wszelkie działania kontrolno – represyjne w przypadku wnoszonych przez mieszkańców, a także przez instytucje próśb i wniosków o interwencję w przypadku stwierdzenia niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w obiektach użyteczności publicznej lub zagrożenia bezpieczeństwa żywności.

II. ZAGADNIENIA Z ZAKRESU EPIDEMIOLOGII

Sekcja Epidemiologii prowadzi działalność przeciwepidemiczną i zapobiegawczą w zakresie chorób zakaźnych, nadzoruje realizację systemu szczepień ochronnych, sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów prawa dotyczących standardów higieniczno-sanitarnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz zasad profilaktyki zakażeń szpitalnych.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZKAŻNYCH

Inspekcja Sanitarna podejmuje działania w celu zapobiegania szerzenia się chorób zakaźnych. Dla oceny sytuacji epidemiologicznej monitoruje się ich występowanie. Monitorowanie w powiecie szczecineckim poparte jest rzetelnym nadzorem epidemiologicznym realizowanym poprzez analizę zgłaszanych przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne przy wykorzystaniu aktualnych definicji chorób zakaźnych opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Obserwowany w ostatnich latach spadek zachorowań na większość chorób zakaźnych nie zmienia faktu, że choroby te nadal pozostają poważnym problemem zdrowotnym i epidemiologicznym. Do właściwego rozpoznania sytuacji epidemiologicznej konieczna jest przede wszystkim dalsza poprawa w zakresie zgłaszalności podejrzeń zachorowań na choroby, która jest podstawą prowadzenia właściwego nadzoru epidemiologicznego. Zgłaszalność chorób zakaźnych i zakażeń była prowadzona zgodnie z Ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi art.27 ust.1 i ust.2, który mówi, że „lekarz lub felczer, który podejrzewa lub rozpoznaje zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej określonej na podstawie ust. 9 pkt. 1, ma obowiązek, w ciągu 24 godzin od momentu rozpoznania lub powzięcia podejrzenia zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu choroby zakaźnej, zgłoszenia tego faktu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu dla miejsca rozpoznania zakażenia”.

Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej realizuje zadania, które mają na celu zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych w szczególności poprzez:

- weryfikację i klasyfikację przypadków zachorowań zgodnie z „Definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego”;
- podejmowanie działań przeciwepidemicznych związanych z występowaniem chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc pokarmowych u ludzi oraz zakażeń szpitalnych;
- nadzorowanie wykonawstwa szczepień ochronnych oraz gospodarki preparatami szczepionkowymi, wdrażanie programów naprawczych w zakresie podniesienia stanu zaszczepienia populacji podlegającej szczepieniom ochronnym;
- nadzór nad jednostkami udzielającymi świadczeń zdrowotnych w zakresie stanu sanitarno-higienicznego i wdrażania standardów postępowania przeciwepidemicznego;
- stosowanie i aktualizowanie procedur i instrukcji dotyczących możliwości wystąpienia szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych;
- współpracę z organami administracji publicznej, służbami i inspekcjami w zakresie nadzoru nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami.

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych.

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie szczecineckim została sporządzona w oparciu o zgłoszone do PSSE w Szczecinku wybrane choroby zakaźne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi (Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 151 z późn. zm.). Do tutejszej Stacji w roku 2020 wpłynęło **2973** zgłoszeń zachorowań

na choroby zakaźne z czego 208 wymagało hospitalizacji, przeprowadzono 3670 dochodzenia epidemiologiczne.

Tabela 1: Sytuacja epidemiologiczna zachorowań i zapadalności na choroby zakaźne na terenie powiatu za rok 2020r. (tabela).

LP	JEDNOSTKA CHOROBOWA	LICZBA ZACHOROWAŃ	HOSPITALIZACJA	WSKAŹNIK ZAPADALNOŚCI NA 100 TYS. MIESZKAŃCÓW
1.	Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	1	1	1,28
2.	Zakażenie jelitowe wirusowe -rotawirusyA08	51	49	6,54*
3.	Zakażenie jelitowe wirusowe - norowirusy	5	4	0,64*
4.	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	5	5	0,64*
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe inne nieokreślone	1	0	0,13*
6.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 A 08.0-4	33	33	4,23*
7.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe	45	19	57,72
8.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe u dzieci do lat 2	19	19	2,44*
9.	Płonica	20	0	25,65
10.	Róża	1	0	1,28
11.	Borelioza z Lyme	24	3	30,78
12.	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	1	0	1,28
13.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C – przewlekłe i BNO	2	2	2,56
14.	Styczność i narażenia na wściekliznę-potrzeba szczepień	12	0	15,39
15.	Ospa wietrzna	92	0	118
16.	Grypa	1	1	1,28
17.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	2711	124	3477,20

*wskaźnik liczony na 10 tys.

1.1 Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane są przez spożycie zanieczyszczonej drobnoustrojami żywności lub wody. Zgodnie z Dyrektywą Unijną za ognisko zbiorowego zatrucia i zakażenia pokarmowego uważa się zachorowanie 2 i więcej osób po spożyciu tej samej żywności, w tym samym czasie w określonym środowisku. Zatrucie pokarmowe to zachorowanie o objawach żołądkowo – jelitowych, przyczyną może być spożycie wody lub żywności skażonej patogennymi mikroorganizmami. Surowce spożywcze mogą być skażone pierwotnie albo wtórnie (przez osoby chore lub nosiciele biorących udział w produkcji, transporcie, magazynowaniu, dystrybucji i przygotowaniu żywności), patogeny mogą również ulec namnożeniu w wyniku niewłaściwego przechowywania produktów. Najczęściej przebiegają pod postacią ostrego nieżytu żołądkowo – jelitowego. Przebieg i nasilenie choroby jest różny i zależy od ilości i zjadliwości czynnika chorobotwórczego oraz wrażliwości osobniczej organizmu. Bakteryjne zatrucia pokarmowe najczęściej wywołane są przez Salmonellę, gronkowca złocistego (*Staphylococcus aureus*) wytwarzającego enterotoksyny, pałeczki *Escherichia coli*, *Shigella*. Wśród zarejestrowanych w 2020 r. zatruc/zakażeń żołądkowo – jelitowych przyczyną 1 zachorowania były bakterie *Salmonella enteritidis*, (w roku 2019r. również 1 salmonelloza). Podczas badań osób ze styczności lub do celów sanitarno – epidemiologicznych, odnotowano 2 nosiciele (w 2019 – 4). Nie odnotowano przypadków zakażenia *Clostridium difficile* potwierdzonych badaniami mikrobiologicznymi (w 2019r. 3 przypadki).

Wśród wirusowych zatruc/zakażeń żołądkowo – jelitowych, zarejestrowano 51 przypadków zakażeń wywołanych przez rotawirusy (w 2019r. 46 przypadków), 5 – przez adenowirusy (21 w 2019r.) oraz 45 przypadków biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (BNO) – 28 w 2019r., 5 – przez norowirusy (w 2019r. – 13 przypadki) i 1 przypadek zakażenia jelitowego innego o nieokreślonej etiologii. Odnotowano 33 przypadki wirusowych zakażeń jelitowych u dzieci do lat 2 (w 2019r. – 45).

Po raz pierwszy w 2020 r. na terenie powiatu szczecineckiego odnotowano 2711 przypadków zakażenia SARS-CoV-2, 124 osoby wymagały hospitalizacji.

Ze **108** zarejestrowanych przypadków zakażeń i zatruc pokarmowych, **78** przypadków było diagnozowanych i leczonych w warunkach szpitalnych.

1.1.1 Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

W okresie sprawozdawczym odnotowano 1 ognisko z podejrzeniem choroby przenoszonej drogą pokarmową. Zdarzenie to miało miejsce w Domu Seniora „Familia” w Szczecinku, Sitno 1B. Wśród 23 pensjonariuszy stwierdzono objawy przypominające zatrucie pokarmowe. Były to biegunka, wymioty, osłabienie. Pierwsze objawy pojawiły się 9 lutego 2020 roku, natomiast ostatnie zachorowanie odnotowano 14 lutego. Podczas dochodzenia epidemiologicznego nie ustalono okoliczności podczas których doszło do zatrucia.

1.2 Decyzje administracyjne wydane w 2020r. na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

W roku 2020, zgodnie z art. 5 ust.1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. *o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* (t.j. Dz. U. 2018 poz. 151 z późn. zm.) wydawano 2144 decyzji administracyjnych nakazujących osobom podejrzanym lub chorym, u których rozpoznano zakażenie lub zachorowanie na chorobę zakaźną poddanie się: badaniu, leczeniu, hospitalizacji, izolacji, bądź kwarantannie. Powyższe działania były związane z panującą epidemią COVID-19.

1.3 Wirusowe zapalenia wątroby

Wirusowe Zapalenie Wątroby potocznie nazywane „żółtaczką” lub „żółtaczką zakaźną” to choroba wywoływana przez jeden z kilku obecnie znanych wirusów hepatotropowych (hepatocytów). Objawy chorobowe występujące w przebiegu WZW są podobne we wszystkich typach WZW niezależnie od wywołującego je wirusa. Wirusowe zapalenia wątroby to dzisiaj jeden z wiodących problemów epidemiologicznych w zakresie chorób zakaźnych oraz zdrowia publicznego. Nadal wśród wirusów pierwotnie hepatotropowych największy problem epidemiologiczny stanowi wirus zapalenia wątroby typu C.

1.3.1 Wirusowe zapalenie wątroby typu „A”

Na terenie powiatu w 2020 roku odnotowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu A dot. 31-letniej kobiety, nie wymagało ono hospitalizacji (w 2019 roku brak zachorowań).

1.3.2 Wirusowe zapalenie wątroby typu „B”

W 2020 r. nie zgłoszono przypadków zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu „B”.

1.3.3 Wirusowe zapalenie wątroby typu „C”

Aktualnie spośród wirusów pierwotnie hepatotropowych, wirus zapalenia wątroby typu C stanowi największy problem epidemiologiczny. Do zakażenia wirusem typu C dochodzi poprzez naruszenie ciągłości tkanek zarówno w celach medycznych jak i niemedycznych np. w czasie zabiegów operacyjnych i stomatologicznych, zabiegów endoskopowych, w czasie

wykonywania tatuażu, przekłuwania uszu. Rzadkie ujawnianie się ostrej fazy zakażenia HCV powoduje trudności w rozpoznaniu choroby, w związku z czym często wirusowe zapalenie wątroby typu C rozpoznawane jest w okresie zmian przewlekłych, które w konsekwencji mogą prowadzić do marskości i raka pierwotnego wątroby. Ponadto brak szczepionki przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu C uniemożliwia podniesienie odporności populacji.

W porównaniu do roku 2020 w którym odnotowano 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu „C”, liczba zgłoszeń w 2020 r. wyniosła 2. Osoby chorujące stanowiły: 2 kobiety w wieku: 72 lata (z terenu wiejskiego), oraz 67 lat (z terenu wiejskiego). Przypadki te nie wymagały hospitalizacji. Aktualnie w rejestrach tutejszej Stacji figuruje 623 nosicielei hepatotropowych wirusów wątroby w tym:

- 450 – nosicielei HBV
- 172 – nosicielei HCV
- 4 – nosicielei HCV i HBV

1.4 Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne

Nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest przez cały rok, z nasileniem w miesiącach od września do kwietnia. W tym czasie notuje się zwiększoną liczbę zachorowań w Polsce. Rejestracja zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę prowadzona była na podstawie sprawozdań MZ-55 otrzymywanych od podmiotów leczniczych, na podstawie których sporządzano sprawozdania.

W 2020 roku na terenie powiatu szczecineckiego zarejestrowano 4772 przypadki podejrzeń zachorowań na grypę sezonową i zakażenia grypopodobne. Najliczniejszą grupą chorującą stanowią osoby między 15 a 64 rokiem życia (2286 osób) i osoby w wieku 5 a 14rż (1102 osoby). Hospitalizowanych z uwagi na problemy oddechowe były 23 osób z czego 12 dzieci w wieku od 0 – 14, 6 osób w wieku od 15 do 64 i 5 osób w wieku 65 i więcej lat życia. Jedna osoba powyżej 64 r.ż. była hospitalizowana z powodu objawów ze strony układu krążenia.

Porównując do roku poprzedniego, znacznie spadła liczba zachorowań – o 3360 przypadków.

W roku 2020 odnotowano 1 zachorowania potwierdzonej grypy typu A. Grypa została potwierdzona na podstawie objawów klinicznych i po wykonaniu badań wirusologicznych, wykryto powyższego wirusa. Powyższy przypadek był hospitalizowany w izolacji i nie stanowił zagrożenia dla pozostałych pacjentów.

1.5. Choroby wieku dziecięcego.

Wiele powszechnych wcześniej chorób dziecięcych dzięki szczepieniom obecnie występuje coraz rzadziej. Często też mają łagodniejszy przebieg. Niektóre tj. odra, świnka, różyczka, ospa wietrzna mogą stanowić, jak każda wirusowa choroba, zagrożenie powikłaniami. Choroby wieku dziecięcego, przeciwko którym od lat prowadzone są szczepienia ochronne, tj. poliomyelitis, odra, błonica i tężec noworodków nie występują na terenie powiatu szczecineckiego. Wśród pozostałych jednostek zaliczanych do tej grupy dostrzegalna jest wyraźna okresowość ich występowania.

1.5.1 Odra.

Odra to ostra wirusowa choroba zakaźna, jedna z najbardziej zaraźliwych chorób wirusowych. Wywołują ją paramyxowirusy. Jedyńm źródłem zakażenia jest chory człowiek. Choroba u dorosłych ma zwykle cięższy przebieg niż u dzieci i zdarza się coraz częściej.

Na terenie powiatu w 2020 roku nie odnotowano żadnych zachorowań na odrę.

1.5.2 Ostre porażenia wiotkie u dzieci do 14 r.ż.

Definicja przypadku ostrego porażenia wiotkiego (OPW) obejmuje każde zachorowanie dziecka w wieku poniżej 15 r.ż. z osłabieniem mięśni szkieletowych. Kontrola przypadków OPW zalecana przez WHO uwzględnia: zapalenia wielonerwowe w tym zespół Guillaina-Barrégo, poprzeczne zapalenie rdzenia, neuropatie pourazowe oraz inne OPW u dzieci w wieku poniżej 15 r.ż. z wyłączeniem izolowanego porażenia nerwu twarzowego. Skuteczny nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi jest jednym z kluczowych działań mających na celu potwierdzenie lub wykluczenie występowania dzikich szczepów wirusa polio na danym terenie.

Na terenie powiatu szczecineckiego w 2020 roku nie odnotowano żadnych zachorowań na ostre porażenia wiotkie u dzieci do 14 r.ż.

1.5.3 Krztusiec.

Krztusiec (koklusz) to ostra choroba zakaźna dróg oddechowych, wywołana przez Gram-ujemną bakterię o nazwie *Bordetella pertusis*. Najczęściej występuje u niemowląt i małych dzieci (0 – 4 r.ż.). Obecnie w Polsce zaobserwowano ponowne zwiększenie liczby zachorowań na krztusiec wśród młodzieży i wcześniej szczepionych dorosłych, co może być spowodowane zanikaniem swoistej odporności.

Na terenie powiatu szczecineckiego w 2020 roku nie odnotowano zachorowań na krztusca (w roku 2019 było ich 13).

1.5.4 Ospa wietrzna.

Ospa wietrzna to choroba zakaźna wywołana przez wirusa ospy wietrznej i półpaśca (*Varicella-zoster virus*). Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Choroba jest niezwykle zaraźliwa u dzieci i najczęściej przebiega łagodnie, jednak ostatnio obserwuje się zwiększenie liczby zachorowań wśród młodzieży i osób dorosłych, u których przebieg zakażenia jest cięższy z większym odsetkiem powikłań. Wirus wywołujący chorobę szerzy się drogą kropelkową poprzez kontakt bezpośredni oraz kontakt pośredni przez przedmioty świeżo zanieczyszczone materiały z nosa, gardła oraz wykwitów skórnych chorej osoby. Obecnie w Polsce szczepienie p/ospie zalecane są osobom, które nie chorowały na ospę wietrzną i nie zostały wcześniej zaszczepione w ramach szczepień obowiązkowych albo zalecanych oraz kobietom planującym zajście w ciążę, które nie chorowały wcześniej na ospę wietrzną. Natomiast obowiązkowym, bezpłatnym szczepieniem, zgodnie z aktualnie obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, poddawane są osoby narażone w sposób szczególny na zakażenie, są to dzieci do ukończenia 12 roku życia: z upośledzeniem odporności, o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji, zakażone HIV, przed leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią oraz dzieci do ukończenia 12 roku życia z otoczenia tych osób, które nie chorowały na ospę wietrzną.

Odnutowano nieznaczny spadek zapadalności na ospę wietrzną w porównaniu do 2019 roku (328 przypadków). Ogółem w 2020 roku w powiecie szczecineckim odnotowano 92 zachorowania. Stwierdzono 46 zachorowań wśród płci żeńskiej i 46 zachorowań wśród płci męskiej. Populację zachorowań stanowią grupy: 0 rż (3), od 01rż do 04rż (28), od 05rż do 09rż (51), od 10rż do 14rż (4), od 15rż do 19rż (1), od 20rż do 24rż (4), od 25rż do 29rż (0) i powyżej 30rż (1). 72 zachorowania wystąpiły na terenie miejskim i 20 zachorowań na terenie wiejskim. Żaden przypadek zachorowania nie wymagał hospitalizacji.

1.5.5 Różyczka.

Różyczka jest wirusową chorobą zakaźną. Jedynym rezerwuarem wirusa jest człowiek. Podatność na zakażenie jest powszechna. Najczęściej na różyczkę chorują dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, ale chorować mogą także osoby dorosłe. Różyczka u dzieci ma

zwykle przebieg łagodny. Powikłania są bardzo rzadkie, jednak zachorowanie na różyczkę u kobiet w ciąży, zwłaszcza w pierwszych 16 tygodniach, może być przyczyną poronienia, zgonu płodu lub porodu przedwczesnego oraz licznych wad wrodzonych. W Polsce szczepienie przeciwko różyczce, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, jest obowiązkowe i wykonuje się je łącznie ze szczepieniem przeciwko śwince i odrze (szczepionka skojarzona). Pierwsze szczepienie wykonuje się u dzieci w 13-14 miesiącu życia.

Na terenie powiatu szczecineckiego w 2020 roku nie odnotowano zachorowań na różyczkę.

1.5.6 Nagminne zapalenie przyusznic – świnka.

Świnka jest ostrą chorobą wieku dziecięcego, wywoływaną przez wirus z rodziny Paramyxoviridae. Jedynym rezerwuarem wirusa są ludzie. Wirus ten przenosi się z człowieka na człowieka przez bezpośredni kontakt oraz drogą kropelkową. Może przenosić się też przez przedmioty zanieczyszczone śliną osób chorych.

W minionym roku nie odnotowano zachorowań na świnkę (w 2019 roku 3 zachorowania)

1.5.7 Płonica.

Płonica jest ostrą chorobą zakaźną wywołaną przez bakterię paciorkowca grupy A, wywołującego m.in. anginę. Źródłem zakażenia jest chory na zakażenie paciorkowcowe, w tym anginę lub płonicę, ozdrowieniec lub nosiciel paciorkowca.

W 2020 roku na terenie powiatu szczecineckiego odnotowano znaczny spadek zachorowań na płonicę. Zarejestrowano 20 przypadków zachorowań (w 2019 r. 82), z czego 12 przypadków wśród populacji żeńskiej, a 8 wśród populacji męskiej. Zachorowania te dotyczyły dzieci w grupie wiekowej od 3 do 13 lat (19 dzieci) i 1 osoby dorosłej. Zachorowania nie wymagały hospitalizacji.

1.6 Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu.

Stan zapalny wywołany przedostaniem się drobnoustrojów do płynu mózgowordzeniowego (PMR), obejmujący opony pajęczą i mięką oraz przestrzeń podpajęczynówkową. Czynnikiem etiologicznym tego schorzenia mogą być zarówno bakterie, wirusy i grzyby. Najczęstszą przyczyną bakteryjnego ropnego zapalenia opon są meningokoki, pneumokoki, paciorkowce i gronkowce, u dzieci również pałeczka *Haemophilus influenzae*.

1.6.1 Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu.

Na terenie powiatu w roku 2020 nie odnotowano zachorowań na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu.

1.6.2 Wirusowe zapalenie opon mózgowych.

Na terenie powiatu w roku 2020 nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenie opon mózgowych.

1.6.3 Wirusowe zapalenie mózgu.

W roku 2020nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenie mózgu.

1.7 Inwazyjna choroba meningokokowa.

Meningokoki są częstą przyczyną zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych lub sepsy (posocznicy), które występują pod wspólnym mianem inwazyjnej choroby meningokokowej. Zakażenie meningokokowe jest wywoływane przez bakterie dwoinki zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, zwane również meningokokami (*Neisseria meningitidis*). Bakterie te

występują w jamie nosowo-gardłowej u zdrowych osób (nosicieli), nie powodując żadnych dolegliwości ani objawów. Do zakażenia dochodzi na skutek kontaktu podatnej osoby z bezobjawowym nosicielem lub osobą chorą. Najczęściej chorują dzieci w wieku od 3 miesięcy do 1 roku życia. Choroba stanowi bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia.

Na terenie powiatu w roku 2020 nie odnotowano zachorowań inwazyjnej choroby Meningokokowej.

1.8 Borelioza z Lyme.

Borelioza z Lyme jest chorobą zakaźną, wywołaną przez bakterie – *Borrelia burgdorferi*. Najbardziej narażone na tę chorobę są osoby mieszkające w pobliżu terenów leśnych. Od kilku lat obserwowany jest wzrost zachorowań na boreliozę w Polsce. Przyczyny wzrostu upatruje się w ciągłej zmianie zasięgu bytowania kleszczy, zmianami klimatu, a co za tym idzie, wydłużeniem się okresu żerowania. Na wzrost wykrywanej boreliozy ma fakt poprawiająca się diagnostyka, ale również wzrastająca świadomość społeczeństwa. Wzrostowy trend zachorowań utrzymuje się również w powiecie szczecineckim. W wyniku przeprowadzanych dochodzeń epidemiologicznych stwierdzono, iż w niektórych przypadkach niespecyficzne i dość długo ujawniające się w czasie objawy, spowodowały opóźnienie w zgłaszalności.

W 2020 roku odnotowano identyczną zapadalność na boreliozę w stosunku do roku poprzedniego. Łącznie zarejestrowano 24 przypadki tej choroby – 3 osoby były hospitalizowane. Chorzy na boreliozę stanowili grupę zarówno osób dorosłych: 13 mężczyzn i 9 kobiet jak i dzieci: 2 – czteroletnia dziewczynka i szesnastoletni chłopiec. Przeważająca postać boreliozy to skórna (14), pozostała to stawowa (9) oraz neuroborelioza (1). W wymienionej grupie chorych przeważającą grupą u której stwierdzono boreliozę stanowią miłośnicy grzybobrań oraz pracownicy gospodarstw i terenów zieleni.

1.9 Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień.

Wścieklizna to ostra choroba zakaźna ośrodkowego układu nerwowego, objawiająca się zapaleniem mózgu i rdzenia, prowadząca do śmierci. Źródłem zagrożenia mogą być wszystkie ssaki, najczęściej zwierzęta dzikie (lisy, jenoty, wilki, szczury, piżmaki, kuny, nietoperze, jeże) i zwierzęta domowe (psy, koty).

W roku 2020r. zarejestrowano 122 przypadki pokąsań w tym 28 dzieci do 14 roku życia przez zwierzęta domowe i dzikie i tyle też przeprowadzonych było dochodzeń epidemiologicznych. Do szczepień zakwalifikowano 12 osób w tym 8 osób dorosłych i 4 dzieci do 14rż.. Były to osoby pokąsane przez nieznaną psy (4), koty (5), lisa (1), nietoperza (1), szczura (1).

We wszystkich przypadkach prowadzono dochodzenia epidemiologiczne, aby ustalić stopień narażenia na wściekliznę oraz podjąć odpowiednie działania celem ochrony zdrowia i życia pokąsanych osób. W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Szczecinku.

Tabela 2: Pokąsania przez zwierzęta

ROK	2018	2019	2020
Liczba pokąsań :			
-ogółem	125	128	122
-w tym dzieci do lat 14	28	32	28
Liczba pokąsań przez poszczególne zwierzęta: PSY	95	93	91
➤ koty	25	27	27
➤ lis dziki	1	1	1
➤ nietoperz	2	2	1
➤ szczur dziki	-	1	1
➤ szczur domowy	-	-	-

➤ mysz dzika	-	1	-
➤ wiewiórka	1	2	-
➤ królik	-	-	-
➤ inne – borsuk, koń	1	1	1
Liczba osób zakwalifikowanych do szczepień przeciw wścieklicznie	10	16	12

1.10. Choroby przenoszone drogą płciową

Choroby przenoszone drogą płciową to problem powracający. Niektóre zakażenia (kiła) zaczęły pojawiać się u osób podejmujących seks bez zabezpieczenia. Ponadto infekcje przenoszone drogą płciową bardzo często występują razem z zakażeniem HIV. Doniesienia naukowe podają, że zakażenie chlamydia, HPV, HSV mogą zwiększyć kilkakrotnie ryzyko zakażenia HIV, a w przypadku kiły i rzeżączki to ryzyko jest 10 razy większe.

Tabela 3: Zachorowania na choroby przenoszone drogą płciową rok 2020

Wyszczególnienie	CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ w tym:					
	ogółem	Kiła		Rzeżączka		Inne
		razem	przypadek możliwy	razem	Przypadek możliwy	chlamydie
Powiat :	0	0	0	0	0	0
W tym:						
Miasto	-	-	-	-	-	-
Wieś	-	-	-	-	-	-
Mężczyźni	-	-	-	-	-	-
Kobiety	-	-	-	-	-	-
Wg grup wiekowych:						
0 - 14	-	-	-	-	-	-
15 - 19	-	-	-	-	-	-
20 - 29	-	-	-	-	-	-
30 - 44	-	-	-	-	-	-
45 - 64	-	-	-	-	-	-
65 i więcej	-	-	-	-	-	-
Liczba osób objętych nadzorem: ogółem	0					

1.11. Gruźlica

W Polsce zapadalność na gruźlicę jest największa w starszych grupach wiekowych, natomiast gruźlica u dzieci stanowi od lat niewielki odsetek ogółu zachorowań. Dominującą grupą chorych na gruźlicę są mężczyźni w wieku średnim i podeszłym. W 95% przypadków to gruźlica płuc choć choroba może zająć każdy narząd, najczęściej układ moczowy, węzły chłonne, kości i stawy. Wywołują ją Gram-dodatnie bakterie Mycobacterium tuberculosis zwane pałeczkami lub prątkami Kocha. Najczęstszym źródłem zakażenia są osoby chore na gruźlicę w fazie prątkowania. Do zakażenia prątkami gruźlicy dochodzi najczęściej drogą wziewną. Prątki znajdujące się w kropelkach wykrztuszonej płwociny unoszą się w powietrzu i wysychają, tworząc tak zwane „jądra kropelek”, które są wdychane przez człowieka do dróg oddechowych. Źródłem zakażenia mogą być również chore na gruźlicę zwierzęta np. chore krowy, które wydalają prątki m. in. z mlekiem.

Tabela 4: Zachorowania na gruźlicę

Wyszczególnienie	Gruźlica				
	wszystkie postacie	w tym			
		Płucna			innych narządów
	razem	zakaźna (prątkująca)	niezakaźna		
Powiat szczecinecki			-	-	
W tym:					
Miasto	1	1	1	-	-
Wieś	1	1	1	-	-
Mężczyźni	2	2	2	-	-
Kobiety	-	-	-	-	-
Wg grup wiekowych:					
0 – 14	-	-	-	-	-
15 – 19	-	-	-	-	-
20 – 29	-	-	-	-	-
30 – 44	1	1	1	-	-
45 – 64	1	1	1	-	-
65 i więcej	-	-	-	-	-
Liczba osób objętych nadzorem: ogółem	4				

1.12 Zakażenia HIV / choroba AIDS

Zakażenie HIV oznacza, że w organizmie człowieka znajduje się wirus nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności. Wirus mnoży się i niszczy układ odpornościowy zakażonej osoby, który po pewnym czasie przestaje chronić organizm przed chorobami. Zakażenie HIV nie daje charakterystycznych objawów. Jeśli nie zrobi się testu diagnostycznego można nawet przez 10-12 lat nie wiedzieć o tym, że uległo się zakażeniu. Osoba, która nie wie, że żyje z HIV, może zachorować na AIDS. Może też zakażać innych. Nieleczony zakażenie HIV prowadzi do rozwoju AIDS, czyli zespołu nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności. AIDS to końcowy etap nielezonego zakażenia HIV. To zespół chorób atakujących osoby zakażone HIV. Zaliczamy do niego różne infekcje i typy nowotworów. AIDS występuje po wielu latach trwania infekcji HIV u osób, które o swoim zakażeniu nie wiedzą. Osoby, które wiedzą o swoim zakażeniu objęte są nowoczesną terapią antyretrowirusową, która zapobiega wystąpieniu AIDS.

W 2020 r. nie zarejestrowano przypadków zakażenia wirusem HIV.

1.13 Zakażenie SARS-CoV-2 i COVID-19

COVID-19 to ostra choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Większość pacjentów ma łagodne objawy i dobre rokowania, do typowych początkowych objawów choroby zaliczają się gorączka, suchy kaszel, zmęczenie i płytki oddech. Przebieg choroby może być różnorodny. Większość pacjentów (ok. 81%) może przechodzić ją bezobjawowo lub mieć łagodne objawy, przypominające inne choroby górnych dróg oddechowych, które ustępują po około dwóch tygodniach, podczas gdy część pacjentów może mieć ostrą (14%) lub krytyczną (5%) postać choroby, co wymaga 3 do 6 tygodni do wyleczenia. Zakażenie rozprzestrzenia się pomiędzy ludźmi drogą kropelkową,

zazwyczaj w wyniku kaszlu lub kichania. Okres wylęgania się choroby najczęściej wynosi od 2 do 14 dni, ze średnią długością 5 dni.

W 2019 i 2020 zakażenia odnotowano początkowo w Chinach, później choroba rozlała się na wszystkie kontynenty. 4 marca 2020 potwierdzono w Polsce pierwszy przypadek osoby zakażonej wirusem SARS-CoV-2.

Na terenie powiatu szczecineckiego pierwszy przypadek zakażenia SARS-CoV-2 potwierdzono 2 kwietnia 2020 r. W minionym roku od początku pandemii odnotowano 2711 przypadków, z czego 124 wymagało hospitalizacji. Równocześnie w 2020 roku zarejestrowano 67 zgonów w związku z COVID-19 jako choroba wyjściowa, wtórna lub bezpośrednia przyczyna zgonu. Przeważającą grupą osób, które zmarły z powodu zakażenia SARS-CoV-2 lub współistnienia innych chorób to osoby powyżej 60 r.ż. (58 os.). W przedziale wiekowym 50-59 lat zmarło 6 osób, natomiast w każdym z przedziałów wiekowych 40-49 lat, 30-39 lat i 20-29 lat zmarło po jednej osobie.

2. Realizacja szczepień ochronnych

Jednym z priorytetowych zadań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej są szczepienia ochronne jako element zwalczania chorób zakaźnych. W tym zakresie PIS sprawują nadzór nad obowiązkowymi szczepieniami jako skutecznej metody profilaktyki. Dbając o zaszczepienie wszystkich podlegających temu obowiązkowi w powiecie kształtuje się odporność zbiorową populacji powiatu szczecineckiego na zachorowania.

Szczepienia ochronne w roku 2020 z uwagi na pandemię okresowo były wstrzymane w miesiącu czerwcu program szczepień stopniowo wracał do poszczególnych placówek z zachowaniem szczególnych środków ostrożności. Rodzice z dziećmi umawiani byli na wizyty kwalifikacyjne i szczepienia w odstępach czasowych tak aby nie doszło do bezpośredniego kontaktu między rodzinami. Personel wszystkich placówek z zachowaniem wszelkich procedur ostrożności prowadził w sposób prawidłowy szczepienia. Pomimo trwania epidemii Program Szczepień Ochronnych realizowany był prawidłowo a odsetek dzieci i młodzieży zaszczepionej na koniec 2020 roku wynosi 96%.

Uodpornienie dzieci, młodzieży i osób dorosłych w Polsce wykonywane jest w drodze realizacji Programu Szczepień Ochronnych. Program ten ogłaszany jest corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w formie komunikatu w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw zdrowia.

Szczepienia wykonywane były przez 19 świadczeniodawców w 27 gabinetach szczepień. Od 01 września 2020 roku zakończyła swoją działalność – NZOZ VITAL w Szczecinku przy ul. Kołobrzesckiej. Gabinety te obejmowały swoją opieką dzieci i młodzież do 19 roku życia. Szczepienia w poszczególnych rocznikach przebiegały zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

W celu zapewnienia właściwych warunków przechowywania preparatów szczepionkowych, prowadzono nadzór nad podmiotami realizującymi obowiązkowe szczepienia ochronne. Przesyłano do nadzorowanych podmiotów komunikaty Ministra Zdrowia, stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego, kalendarz szczepień na 2020 rok. Partnerstwo z podmiotami w tym zakresie układało się zadowalająco.

W okresie od stycznia do grudnia z uwagi na obowiązujący w Polsce stan epidemii przeprowadzono łącznie 10 kontroli punktów szczepień sporządzając ich ocenę. Karty szczepień wypełniane są prawidłowo zawierają datę i godzinę szczepienia, datę ważności szczepionki, numer i serię oraz podpis osoby wykonującej szczepienie. Każda osoba przed szczepieniem jest badana przez lekarza, co potwierdzone jest wpisem w dokumentacji medycznej pacjenta.

Podczas przeprowadzania kontroli w gabinetach szczepień szczególną uwagę zwracano na:

- ✓ wykonawstwo szczepień ochronnych

- ✓ dokumentację szczepień obowiązkowych i zalecanych
- ✓ zgłaszanie osób uchylających się od szczepień
- ✓ zgłaszanie niepożądanych odczynów poszczepiennych
- ✓ sporządzanie rocznych sprawozdań ze stanu uodpornienia oraz kwartalnych sprawozdań z zużycia szczepionek i ruchu kart uodpornienia
- ✓ warunki przechowywania i gospodarkę szczepionkami
- ✓ zachowanie łańcucha chłodniczego podczas transportu i przechowywania szczepionek
- ✓ sposób postępowania z odpadami medycznymi
- ✓ bieżący stan sanitarny w punktach szczepień.

Ponadto w trakcie kontroli prowadzono nadzór nad poprawnością i terminowością przesyłanych sprawozdań z realizacji szczepień ochronnych.

W roku 2020 nadal obserwuje się wśród rodziców narastające obawy dotyczące szczepień obowiązkowych. W związku z przypadkami uchylania się od szczepień obowiązkowych oraz wahaniami rodziców co do ich celowości, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku (PPIS) przed wszczęciem postępowania administracyjno - egzekucyjnego w pierwszej kolejności prowadził działania informacyjne, mające na celu uświadomienie korzyści wynikających z uodpornienia dziecka przeciw chorobom zakaźnym, a także konsekwencji prawnych wynikających z odmowy poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom. Na koniec 2020 roku zarejestrowano 37 osób uchylających się od szczepień.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jako organ administracji publicznej sprawujący nadzór nad realizacją szczepień ochronnych, jest uprawniony w trybie przewidzianym w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1201 z późn.zm.) do żądania w drodze egzekucji administracyjnej, wykonania obowiązku szczepień. Przepisy ww. ustawy jednocześnie nakładają na organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jako wierzycieli obowiązku szczepień ochronnych, prawny obowiązek podejmowania wszelkich czynności zmierzających do zastosowania przewidzianych prawem środków egzekucyjnych w celu nakłonienia osoby uchylającej się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Organem egzekucyjnym właściwym w sprawie prowadzenia egzekucji obowiązku szczepień jest Wojewoda, do którego kierowane są wnioski. Skierowanie wniosku do Wojewody o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień jest poprzedzone wystosowaniem do osoby uchylającej się upomnienia zawierającego wezwanie do wykonania obowiązku szczepień ochronnych z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej, następnie sporządzeniem tytułu wykonawczego.

2.1 Niepożądane odczyny poszczepienne

Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) to nieprawidłowa reakcja organizmu występująca po podaniu szczepionki. Może być spowodowany samym działaniem szczepionki lub np. uczuleniem na którykolwiek jej składnik, nieprawidłowym podaniem szczepionki lub przypadkowo występującym w tym samym czasie czynnikiem, co szczepienie. NOP może wystąpić natychmiast lub po kilku dniach, a nawet tygodniach po wykonaniu szczepienia. W Polsce system monitorowania NOP został wprowadzony w 1996 roku i opiera się na zaleceniach Światowej Organizacji Zdrowia w zakresie monitorowania bezpieczeństwa szczepień. Ponieważ niepożądane odczyny poszczepienne stanowią element analizy bezpieczeństwa wykonania szczepień ochronnych, są one rejestrowane.

W 2020 r. zanotowano 2 łagodnie niepożądane odczyny poszczepienne (NOP). NOP-y wystąpiły po podaniu szczepionek: BCG (gruźlica) i MMR (odra, świnka i różyczka).

3. PODSUMOWANIE I WNIOSKI:

1. Sytuacja epidemiologiczna w powiecie szczecineckim w 2020 roku była bardzo dynamiczna ze względu na wystąpienie stanu epidemii.
2. Spadła liczba zachorowań spowodowanych Salmonellą, natomiast zachorowania na boreliozę utrzymują się na tym samym poziomie, co w 2019r.
3. W zakresie chorób wieku dziecięcego obserwujemy niższy niż w 2019 poziom zachorowań na ospę wietrzną. Wyraźnie widać zmniejszenie zachorowań na świnkę, różyczkę, co prawdopodobnie spowodowane jest szczepieniami dzieci zgodnie z kalendarzem szczepień.
4. Ciągłe monitorowanie zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne oraz wdrażanie działań przeciwepidemicznych ma pozytywny wpływ na zachowanie bezpieczeństwa zdrowia publicznego.
5. W 2020r. w odróżnieniu od 2019 r. odnotowano jedno zachorowanie spowodowane wirusem HAV, wywołującym wirusowe zapalenie wątroby typu A. Nie odnotowano zachorowań na odrę, która w znacznym stopniu jest zgłaszana w innych regionach Polski.
6. Podobnie jak w kraju Powiat Szczecinecki odnotowuje rodziców, którzy nie zgadzają się na obowiązkowe szczepienia ochronne swoich dzieci. We współpracy z lekarzami i pielęgniarkami szczepiącymi dzieci wnosimy wiele starań, aby podnosić świadomość rodziców mających wątpliwości odnośnie roli jaką odgrywa uodparnianie populacji za pomocą szczepień ochronnych, poprzez przekazywanie rzetelnych informacji, merytoryczną argumentację, aż do wdrożenia postępowania administracyjnego.
7. Państwowa Inspekcja Sanitarna realizując jedno z priorytetowych zadań, jakim jest zapewnienie właściwych warunków przechowywania preparatów szczepionkowych, ze szczególnym nasileniem nadzoruje podmioty realizujące obowiązkowe szczepienia ochronne. Jednocześnie prowadzi ścisły monitoring nad szczepionkami realizując zalecenia Pediatrycznego Zespołu Ekspertów ds. Programu Szczepień Ochronnych przy Ministrze Zdrowia oraz Radę Sanitarno-Epidemiologiczną działającą przy Głównym Inspektorze Sanitarnym.

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ

Pracownicy Sekcji Epidemiologii realizowali zadania z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Ocenie poddawano zgodność spełnienia wymogów określonych w przepisach prawnych. Nadzorem sanitarnym objęto placówki służby zdrowia, w których podczas kontroli sprawdzano ich funkcjonalność, stan techniczny obiektów, zaopatrzenie w wodę, utrzymanie czystości powierzchni pomieszczeń, postępowanie z bielizną i odpadami medycznymi. Istotną z uwagi na bezpieczeństwo pacjentów i personelu jest ocena i egzekwowanie prawidłowości prowadzenia procesów dezynfekcji i sterylizacji. Podczas kontroli obiektów pracownicy inspekcji sanitarnej szczególną uwagę zwracali na ocenę procedur zapobiegających zakażeniom. Nadzorem objęto również sposób prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń chorób zakaźnych.

1. Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej

W związku z wybuchem epidemii spowodowanej zachorowaniami na COVID-19, od marca 2020 roku wszystkie działania PSSE w Szczecinku były poświęcone zapobieganiem lub ograniczeniem zachorowań spowodowanych przez koronawirusa SARS-CoV-2. Rutynowe kontrole, które były zaplanowane na 2020 rok zostały zawieszono. Jedynie podejmowano kontrole w związku z interwencjami wnoszonymi przez pacjentów.

W minionym roku od petentów wpłynęły 2 wnioski z prośbą o interwencję; jedna dotyczyła niewłaściwego postępowania podczas pobierania wymazu w punkcie „drive-thru”, natomiast druga nieprzestrzegania przepisów dotyczących ograniczeń związanych z panującą epidemią w podmiocie prowadzącym działalność rehabilitacyjną. W wyniku prowadzonych dochodzeń, wnioski uznano za niezasadne.

2. Podmioty działalności leczniczej

Pod nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku znajdują się 162 obiekty udzielające świadczeń medycznych.

2.1. Szpitale

W 2020 roku pod nadzór Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinku przeszedł Szpital w Szczecinku Sp. z o.o. ul. Kościuszki 38.

Tabela 5 Stan aktualny liczby łóżek szpitalnych

PLACÓWKA	Ogólna liczba łóżek
Centrum Usług Medycznych DIALIZA w Szczecinku ul. Kilińskiego 7 – oddział nefrologiczny	18
Centrum Kardiologii SCANMED w Szczecinku ul. Kilińskiego 7:	12
Centrum Okulistyki Oka i Chirurgii – Oddział Okulistyczny w Szczecinku ul. Kościuszki 38B	10
Szpital w Szczecinku ul. Kościuszki 38	175

Na terenie powiatu istnieje również Zakład Opiekuńczo-Pielęgnacyjny oraz hospicjum stacjonarne, które świadczą usługi stacjonarne i całodobowe inne niż szpitalne.

„PATRONKA” w Szczecinku ul. Lelewela 15	Ogólna liczba łóżek
w tym:	52
Oddział opiekuńczo-pielęgnacyjny o profilu psychiatrycznym	22
Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu	30
„PATRONKA” w Szczecinku ul. Staszica 6	
Oddział opiekuńczo – pielęgnacyjny	29
Hospicjum im. Św. Franciszka z Asyżu w Szczecinku ul. Bukowa 85	15

2.1.1 Stan techniczny i funkcjonalność szpitali

W 2020r. na stan techniczny szpitali będących pod nadzorem PSSE w Szczecinku nie wniesiono wniosków o interwencję. Kontrole przeprowadzane w 2019 roku wykazały, że wszystkie pomieszczenia wykorzystywane przez szpitale były utrzymywane we właściwy sposób oraz były dostosowane do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012r., w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2019r. poz. 595).

Drogi komunikacyjne do powyższych szpitali są dostosowane dla osób niepełnosprawnych, łącznie z wejściami do budynków, a na wyższe kondygnacje zapewnione windy towarowo-osobowe. Pokoje chorych połączone są bezpośrednio z łazienkami.

Wyposażenie pokoi i łazienek oraz innych pomieszczeń wykorzystywanych w szpitalach jest wystarczające, zgodne z w/w przepisami prawnymi. W 2019r. nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydano zaleceń.

Szpital w Szczecinku w swoje struktury organizacyjne wchłonął Zakład Opieki Psychiatrycznej „SALUS” tworząc oddział psychiatryczny. Podmiot leczniczy ZOP „SALUS” został rozwiązany. Oddział psychiatryczny Szpitala w Szczecinku nadal znajduje się w tym samym obiekcie, bez zmian technicznych i personalnych. W roku sprawozdawczym w Szpitalu w Szczecinku Sp. z o.o. przeniesiono pracownię endoskopową na I piętro oddziału chorób wewnętrznych. W miejsce dawnej pracowni endoskopowej zaplanowano zorganizować Laboratorium Diagnostyki Mikrobiologicznej, które zostanie przeniesione z obiektu należącego do PSSSE w Szczecinku na początku 2021 roku.

W pozostałych szpitalach oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych w roku sprawozdawczym nie wprowadzano zmian organizacyjnych, z uwzględnieniem realizacji programu dostosowawczego, gdyż takie programy w przeszłości nie wpłynęły do tutejszej Stacji.

2.1.2 Dezynfekcja

Szpital nie posiadają komór dezynfekcyjnych do dezynfekcji materaców. Przed zabrudzeniem na materace zakładane są pokrowce wykonane z ekolastiku. Pranie bielizny szpitalnej zlecane jest pralniom zewnętrznym – firmie „Sonia” Stanisław Pirch z siedzibą w Pile, PPHU „Bewa Plus” Beata Doboszyńska, Bogumiła Bloch z siedzibą w Przechlewie oraz Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Mazovia” z siedzibą w Warszawie – pralni w Zakładzie w Czarnem.

Wstępna dezynfekcja narzędzi wielokrotnego użycia odbywa się w oddziałach, w miejscu ich stosowania (gabinety zabiegowe lub pomieszczenia bezpośrednio przy blokach operacyjnych). Pomieszczenia te wyposażone są w zlewozmywak dwukomorowy z ciepłą i zimną wodą, pojemniki przeznaczone do wstępnej dezynfekcji zamykane pokrywą, z sitem na dnie pojemnika. Wielkość pojemnika dostosowana do ilości wsadu, ilość środka dezynfekcyjnego wystarczająca do pełnego zanurzenia użytych narzędzi. Na pojemnikach widnieje data sporządzenia środka dezynfekcyjnego oraz podpis osoby sporządzającej środek. Roztwory środków dezynfekcyjnych stosowane do wstępnej dekontaminacji narzędzi, przygotowywane są w zgodnie z opracowanymi procedurami o stężeniach według zaleceń producenta. Przestrzegany jest minimalny czas dekontaminacji. W szpitalach i zakładach opiekuńczo-pielęgnacyjnych/hospicjum środki do dezynfekcji stosowane w oddziałach: do powierzchni dotykowych, rąk, urządzeń, narzędzi, powierzchni bezdotykowych – zgodne z przeznaczeniem o szerokim spektrum działania, obejmującym bakterie, włącznie z prątkami gruźlicy, grzyby, wirusy. Są to m.in. do rąk: Etaprogen, Promanum, N, AHD 1000, TORC, do powierzchni dotykowych: Incidin Liquid spray, Medicarone 1,08%, Aniospray Quick; do powierzchni bezdotykowych: Vircon, Medicarone 1,8%, Surfianos, Hexaquard 1%, Incidin Pro; do narzędzi: Prosept Sonic, Sekusept Active, Sekusept Plus 4%, Viruton Pre, Quatrodes Unit NF, NeodisherSeptoPreClean 1%, NeodisherSeptoActive 2%; do skóry: Octenisept, Softasept N, Skinsept Quick, Aniosgel, do dezynfekcji ścierek i nakładek na mopy – Cloviseptol 1%, do dezynfekcji urządzeń dializacyjnych – Cloviseptol 1%. Środki dezynfekcyjne przechowywane są w oryginalnych opakowaniach w pomieszczeniach do tego przeznaczonych. Pracownicy stosujący środki dezynfekcyjne odbywają szkolenia w zakresie bezpiecznego ich stosowania, a karty charakterystyki są im na bieżąco udostępniane. W Szpitalu dezynfekcja endoskopów przeprowadzana jest w myjni automatycznej Choyang Medical – środki do mycia Neodesher SeptoPreClean oraz dezynfekcji Anioxyde 1000, Neodisher EndoClean, Neodesher EndoSept GA. Monitoring efektywności procesu dekontaminacji endoskopów prowadzony jest raz miesiącu.

Dezynfekcja basenów i kaczek we wszystkich oddziałach Szpitala w myjniach-dezynfektorach. Proces dezynfekcji odbywa się w brudonikach. Szpital posiada również

maceratory do jednorazowych basenów i kaczek, a także macerator do pieluchomajtek w oddziale pediatrycznym i ZOL. W Szpitalu dekontaminację powierzchni wykonuje się również metodą zamglawiania.

Centrum Usług Medycznych „DIALIZA”, Centrum Kardiologii „SCANMED”, Centrum Okulistyki i Chirurgii Oka posiadają maceratory służące do utylizacji kaczek i basenów. Zakład Opieki Psychiatrycznej „SALUS” nie ma potrzeby stosowania basenów czy kaczek. Jeśli zajdzie taka konieczność (sporadycznie), są one poddawane myciu i dezynfekcji według opracowanej procedury. Zakład Opiekuńczo-Lecznicy „PATRONKA” posiada myjnię – dezynfektora, do mycia i dezynfekcji basenów. W hospicjum są wykorzystywane jedynie pieluchomajtki. W w/w szpitalach awaryjnie jest możliwość zastosowania basenów lub kaczek, które po użyciu będą myte i dezynfekowane środkiem: Lysoformin 3000 lub Surfianos Lemon Fresh, bądź Aniosyme.

2.1.3 Utrzymywanie bieżącej czystości

Utrzymaniem bieżącej czystości w Szpitalu w Szczecinku Sp. z o.o. zajmuje się personel sprząający zatrudniony na umowę o pracę. Do sprzątania wykorzystywany jest sprzęt taki jak: wózki dwuwiałowe, mopy, maszyny Taksi, maszyny do pastowania i polerowania. W każdym oddziale wyznaczone jest pomieszczenie do przechowywania sprzętu do sprzątania. Osoby sprząające są na bieżąco szkolone w zakresie postępowania ze sprzętem po sprzątaniu oraz posiadają instrukcję postępowania w tym zakresie. Pomieszczenia do mycia i dezynfekcji środków transportu znajduje się na poziomie „0” (piwnica szpitala). Szpital posiada opracowany plan higieny szpitalnej dla każdej komórki organizacyjnej, który jest aktualizowany raz w roku. Centrum Usług Medycznych „DIALIZA”, Centrum Okulistyki i Chirurgii Oka, jak również ZOP „PATRONKA”, hospicjum stacjonarne mają zatrudniony własny personel sprząający, który został odpowiednio przeszkolony i zapoznany z procedurami i planem higieny szpitalnej. Na wszystkich oddziałach znajduje się co najmniej jeden brudownik, w którym jest dostęp do ciepłej i zimnej wody. W pomieszczeniach tych przechowywane są środki czystości, mopy, ściereczki i wózki do sprzątania.

ZOP „PATRONKA” i Centrum Usług Medycznych DIALIZA, wyposażone są w pralko-suszarke, która służy do prania wcześniej namoczonych w środku dezynfekcyjnym mopów i ścierek. Do prania dodaje się środek piorąco-dezynfekcyjny – Stavimed.

Centrum Kardiologii „SCANMED” jako jedyny szpital posiada personel sprząający z firmy zewnętrznej, który został przeszkolony i zapoznany z procedurami.

Nakładki z mopów oraz ściereczki oddawane są do pralni firm zewnętrznych wyżej opisanych.

We wszystkich szpitalach będących pod nadzorem PSSE w Szczecinku są opracowane plany higieny szpitalnej, z naciskiem na zasady postępowania w czasie trwania epidemii COVID-19 oraz ich przestrzeganie przez personel medyczny i pomocniczy.

2.1.4 Sterylizacja

W Szpitalu w Szczecinku znajduje się Centralna Sterylizatornia wyposażona w 2 autoklawy parowe i 2 sterylizatory gazowe z abatorem: autoklaw SELECTOMAT PLCL 669-2 rok prod. 2020, autoklaw Sterivap BMT 669 rok prod. 2008, sterylizator gazowy 5XL STER-WACT z 1997r. i 2009r. . Kontrola procesów sterylizacji wskaźnikami biologicznymi i chemicznymi w autoklawach gazowych wykonywana jest codziennie - każdorazowo do każdego procesu , w autoklawach parowych wskaźnikami biologicznymi raz w tygodniu, natomiast wskaźnikami chemicznymi do każdego procesu. Parametry fizyczne rejestrowane są w formie wydruku do każdego procesu sterylizacji. W 2020 doszło do jednej awarii autoklawu S1000 Matachana Nr 38668.

Na potrzeby Centralnej Sterylizatorni zakupiono nowe urządzenie – autoklaw parowy SELECTOMAT PLCL 669-2 rok prod. 2020 Nr 191120+B200111k, a likwidacji poddano autoklaw S1000 Matachana Nr 38668.

Centrum Usług Medycznych DIALIZA i Centrum Okulistyki i Chirurgii Oka posiadają swoje lokalne sterylizatornie, w wydzielonych pomieszczeniach, które mają zachowany ciąg technologiczny. Sterylizowane są wyłącznie drobne narzędzia wykorzystywane do zabiegów. Centrum Kardiologii „SCANMED”, narzędzia wielorazowego użytku, po wstępnej dekontaminacji, zostają zabezpieczone w zamykanych pojemnikach i dostarczane do Centralnej Sterylizatorni w Szpitalu w Szczecinku. We wszystkich szpitalach stosujących narzędzia wielokrotnego użycia, wstępną dezynfekcję. W podmiotach, w których odbywa się sterylizacja po wstępnej dezynfekcji narzędzia trafiają do pomieszczeń, w których zorganizowano mycie i dezynfekcję. Umyte w myjkach ultradźwiękowych i wysuszone, trafiają do pomieszczeń pakowania i sterylizacji. Narzędzia pakowane są w rękawy papierowo – foliowe, a następnie sterylizowane. Pakiety są oznakowane datą sterylizacji oraz identyfikowane osobą wykonującą zabiegi dezynfekcji, mycia i sterylizacji. Pakiety wysterylizowane i oznakowane są przechowywane w przeznaczonych do tego szufladach. Okres przechowywania sterylnych pakietów jest zgodny z wytycznymi NIZP-PZH.

Każdy szpital wykonuje badania skuteczności procesu sterylizacji z częstotliwością nie mniejszą niż raz w miesiącu. Centrum Usług Medycznych DIALIZA posiada własny inkubator i bada poprawność procesu sterylizacji we własnym zakresie. W Centrum Okulistyki i Chirurgii Oka badania skuteczności sterylizacji sporalem A wykonywane są w Laboratorium WSSE/ Oddział Szczecinek z częstotliwością raz w miesiącu. Paski chemiczne wkładane są do każdego pakietu przeznaczonego do sterylizacji. Prowadzona jest archiwizacja w postaci wklejania do zeszytów wydruków z parametrów fizycznych, pasek chemiczny, spisu ilości narzędzi. Pod każdym widnieje podpis osoby przygotowującej narzędzia do sterylizacji. Osoby wykonujące powyższe czynności są przeszkolone i upoważnione.

Powyższe sterylizatornie pracują na urządzeniach – sterylizatorach parowych małych STATIM 7000 rok produkcji 2010r. Sterylizatory posiadają elektroniczny wydruk procesów sterylizacji. Nie odnotowano w minionym roku awarii autoklawów.

ZOP „PATRONKA” nie stosują narzędzi wielokrotnego użytku, jednakże raz na pół roku zlecają sterylizację części zestawu reanimacyjnego Centralnej Sterylizatorni w Szpitalu w Szczecinku.

W Centrum Usług Medycznych „DIALIZA” na potrzeby stacji dializ funkcjonuje stacja do uzdatniania wody. Stacja znajduje się w specjalnie do tego przeznaczonym pomieszczeniu na poziomie stacji dializ. Została ona zakupiona i zainstalowana w 2008 roku. Ostatni przegląd przeprowadzono 20.10.2020r. (następny zaplanowano na 2021r.), ostatnia kontrola Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dniu 09.10.2019r.

Biologiczną skuteczność procesów sterylizacji w roku sprawozdawczym w powyższych podmiotach działalności leczniczej przeprowadzono w ilości 427 badań.

2.2 Zakażenia szpitalne i ocena działalności szpitalnych zespołów kontroli zakażeń szpitalnych

W 2020r. do PSSE w Szczecinku zgłoszono jeden przypadek ogniska zakażenia szpitalnego, wywołanego czynnikiem chorobotwórczym – koronawirusem SARS-CoV-2. Ognisko wystąpiło w Szpitalu w Szczecinku w oddziale psychiatrycznym. W ognisku brało udział dwóch pacjentów i 8 osób z personelu medycznego i pomocniczego. Źródłem zakażenia był prawdopodobnie pacjent hospitalizowany w oddziale psychiatrycznym lub personel medyczny, natomiast prawdopodobne drogi przenoszenia to droga kropelkowa oraz kontakt bezpośredni. Ognisko zostały wygaszone w ciągu 10 dni od ich wystąpienia. Personel medyczny i pomocniczy został przeszkolony przez pielęgniarkę epidemiologiczną.

Szpitalne na terenie Szczecinka, w których udzielane są całodobowe świadczenia zdrowotne opracowały i wdrożyły procedury zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym, które są na bieżąco stosowane przez personel medyczny i pomocniczy. W roku sprawozdawczym wdrożono również procedury postępowania w związku wybuchem epidemii COVID-19.

Każdy z nadzorowanych szpitali w swojej strukturze ma powołany Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W skład zespołów wchodzi osoby posiadające kwalifikacje zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych (tj. Dz.U. 2014.746).

Opisując szczegółowo:

SZPITAL w Szczecinku Sp. z o.o.: przewodniczący: lekarz epidemiolog, członek: pielęgniarka epidemiologiczna, diagnosta laboratoryjny specjalista mikrobiologii;

DIALIZA: przewodniczący: lekarz epidemiolog, pielęgniarka epidemiologiczna, pielęgniarka oddziałowa, dyrektor ds. medycznych, kierownik ds. farmacji;

SCANMED: przewodniczący: lekarz mikrobiolog, specjalista ds. epidemiologii, diagnosta mikrobiologiczny, pielęgniarka epidemiologiczna;

Centrum Okulistyki i Chirurgii Oka: przewodniczący: lekarz epidemiolog, pielęgniarka epidemiologiczna;

ZOP PATRONKA: przewodniczący: lekarz z ukończonym kursem w zakresie epidemiologii, pielęgniarka epidemiologiczna (oddziałowa).

W każdym nadzorowanym szpitalu w 2020r. zostały przeprowadzone kontrole wewnętrzne przynajmniej 2 razy przez Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, dotyczące zasad postępowania przy zapobieganiu zakażeniom szpitalnym. Zespoły również przeprowadzają szkolenia dla zatrudnionego w szpitalach personelu medycznego i pomocniczego.

Badania w kierunku mikrobiologicznym wykonywane są przez pracowników laboratorium diagnostyki mikrobiologicznej, należącym do Szpitala w Szczecinku. Pracownicy laboratorium posiadają wymagane kwalifikacje, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W wyżej wymienionych podmiotach leczniczych, prowadzona jest aktualizacja obowiązujących procedur przeciwepidemicznych w zakresie przestrzegania zasad poprawnego mycia i dezynfekcji rąk, postępowania z odpadami medycznymi, utrzymywania w czystości pomieszczeń i urządzeń, postępowania z narzędziami wielokrotnego użytku.

Izolátky dla pobytu pacjentów z zakażeniem i/lub chorobą zakaźną zostały zorganizowane we Szpitalu w Szczecinku, CUM DIALIZA oraz w ZOP PATRONKA w Szczecinku przy ul. Staszica 6, spełniające wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U.2019 poz. 595). W pozostałych szpitalach w razie konieczności izolacja pacjentów odbywa się w salach chorych z wydzieleniem ich tylko dla osób z zakażeniem i/lub chorobą zakaźną. W Centrum Kardiologii SCANMED i Centrum Okulistyki i Chirurgii Oka sale chorych są bezpośrednio połączone z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym, w którym zapewniono prysznice oraz bezdotykowe dozowniki z środkiem dezynfekcyjnym.

W 2020r. nie przeprowadzano zabiegów dezynsekcji i deratyzacji.

3. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria

W roku 2020 pod nadzorem PPIS w Szczecinku było 43 podmioty świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne. Wszystkie obiekty spełniały wymagania określone w przepisach prawnych.

Stan techniczny przychodni i poradni nie budzi zastrzeżeń, zgodny z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012r., w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Budynki wielokondygnacyjne posiadają windy towarowo – osobowe. W gabinetach przychodni, w których udzielane są świadczenia w zakresie ginekologii/urologii posiadają połączenie bezpośrednie z kabiną higieny intymnej wyposażonej w niezbędne urządzenia sanitarne.

W przychodniach, ośrodkach zdrowia, poradniach i ambulatoriach, nie wprowadzano zmian organizacyjnych, z uwzględnieniem realizacji programu dostosowawczego, gdyż takie programy w przeszłości nie wpłynęły do tutejszej Stacji.

Przychodnie stosują wyłącznie sprzęt jednorazowego użytku, jedynie w przypadku zestawu do reanimacji, wielokrotnego użytku. Sterylizację zestawów do reanimacji, wykonuje centralna sterylizatornia przy Szpitalu w Szczecinku, z którą przychodnie zawarły umowy. Poradnie stomatologiczne oraz przechodnia lekarza rodzinnego SPZOZ Borne Sulinowo posiadają swoje podręczne sterylizatornie, w których sterylizują swoje narzędzia wielokrotnego użytku, wykorzystywane podczas specjalistycznych zabiegów.

Na terenie powiatu funkcjonują 2 laboratoria diagnostyczne oraz Terenowy Oddział Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Laboratoria wyposażone są w aparaturę pomiarowo – badawczą dostosowaną do rodzaju wykonywanych badań.

Podczas kontroli powyższych placówek prowadzących świadczenia zdrowotne, stan sanitarno – higieniczny nie budził zastrzeżeń. We wszystkich gabinetach lekarskich, zabiegowych, pomieszczeniach badań laboratoryjnych zapewnione są stanowiska higienicznego mycia rąk z zapewnieniem środków dezynfekcyjnych. W okresie sprawozdawczym nie wydano zaleceń. Procedury i instrukcje obowiązujące w podmiotach są na bieżąco aktualizowane, a pracownicy są z nimi zapoznawani. W placówkach tych prowadzone są kontrole wewnętrzne, przynajmniej dwa razy w roku. Czynności sprzątania wykonywane są we własnym zakresie lub przez firmy zewnętrzne, specjalizujące się w sprzątaniu.

W przypadku stwierdzenia podczas kontroli nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego lub technicznego pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przez powyższe podmioty lecznicze, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku drogą decyzji nakazuje je usunąć we wskazanym terminie. W 2020r. takich decyzji na poprawę stanu sanitarno-higienicznego lub technicznego nie wydano.

4. Indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych

Praktyki zawodowe stanowią odrębną grupę obiektów w których prowadzone są usługi lecznicze z różnych dziedzin medycyny obejmujące: indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, grupowe praktyki lekarskie, indywidualne praktyki lekarzy dentystów indywidualne specjalistyczne lekarzy dentystów, grupowe praktyki lekarzy dentystów, indywidualne praktyki pielęgniarek inne praktyki zawodowe. Podczas kontroli sanitarnych oceniano zagadnienia z zakresu stosowania procedur higienicznych z uwzględnieniem czystości bieżącej pomieszczeń, dezynfekcji, sterylizacji, postępowania z bielizną i odpadami medycznymi, mycia i dezynfekcji rąk oraz stosowania preparatów antyseptycznych. Kontrola obejmowała także opracowanie i wdrożenie procedur opisujących powyższy zakres. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów uznano za zadawalający. Zaopatrzenie w środki do utrzymania czystości było wystarczające, a ich dobór nie budził zastrzeżeń.

Żaden z powyższych podmiotów nie wystosował wniosku o wydanie opinii o wpływie niespełnienia wymagań dotyczących pomieszczeń lub urządzeń tych podmiotów, ponieważ podmioty te dostosowały pomieszczenia i urządzenia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012r., w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać

pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Gabinety stomatologiczne sterylizują narzędzia we własnym zakresie, wykonują ją sami lekarze lub zatrudnione asystentki stomatologiczne. Zgromadzone w zamykanym i opisanym pojemniku narzędzia po namoczeniu w środku dezynfekcyjnym, zostają umyte, osuszone zgodnie z wyznaczonym ciągiem technologicznym. Następnie pakowane w torebki foliowo – papierowe i poddawane sterylizacji. Prowadzona jest kontrola procesu sterylizacji poprzez używanie wskaźników biologicznych, z różną częstotliwością (niektóre autoklawy są sprawdzane raz w miesiącu, inne raz na kwartał), wskaźnikami chemicznymi (do każdego pakietu lub do pakietu reprezentacyjnego). Rejestrowane są również zapisy ręczne lub wydruki pomiarów fizycznych. Kontroli wewnętrznej objęte są procedury medyczne obowiązujące w gabinetach. Częstotliwość zgodna z *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.* Podczas kontroli sanitarnych podmiotów (gabinetów stomatologicznych), które same wykonują procesy sterylizacji narzędzi, pracownicy PSSE w Szczecinku pouczają osoby wykonujące te procesy, aby zwiększyły częstotliwość sprawdzania skuteczności procesów sterylizacji w autoklawach za pomocą wskaźnika biologicznego. *Ogólne Wytoczne dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia zaakceptowany przez Narodowy Instytut zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny wydane w 2017 roku zalecają prowadzenie monitoringu procesów sterylizacji za pomocą biologicznych wskaźników raz w tygodniu.*

W gabinetach świadczących usługi w zakresie ginekologii do badań stosowany jest sprzęt i narzędzia jednorazowego użytku, podobnie jest w gabinetach lekarzy specjalistów, czy w gabinetach usług pielęgniarskich.

Sprzątanie pomieszczeń wykorzystywanych przez indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentyków oraz pielęgniarek i położnych wykonywane jest przez osoby z zewnątrz lub przez personel pomocniczy. W przypadku prowadzenia praktyki w budynkach usług medycznych, czynności sprzątania zapewnia dzierżawca. Sprzęt do sprzątania (mopy, miotły, ściereczki, wiadra) oraz środki czystości przechowywany jest w wydzielonych miejscach np.: szafy, pomieszczenia gospodarcze.

W powyższych podmiotach, przynajmniej dwa razy w roku przeprowadzane są kontrole wewnętrzne w odniesieniu do stosowanych procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI:

1. Stan techniczny szpitali działających na terenie powiatu szczecineckiego dostosowany jest do obowiązujących przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012r., w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2019 poz. 595). Przedsiębiorcy regularnie przeprowadzają prace odświeżania powłok malarskich ścian oraz jeśli zachodzi taka potrzeba wymiany nawierzchni podłóg w pomieszczeniach wykorzystywanych w zakresie świadczonych usług medycznych.
2. Dezynfekcja rąk personelu, narzędzi, powierzchni dotykowych i bezdotykowych przeprowadzane są za pomocą środków dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania. Czynności te wykonywane są zgodnie z procedurami i planami higieny ustalonymi i wdrożonymi przez placówki, które na bieżąco są aktualizowane. Personel medyczny i pomocniczy jest z nimi zapoznawany oraz z kartami charakterystyki stosowanych środków dezynfekcyjnych.
3. Procesy wstępnej dezynfekcji, mycia oraz sterylizacji sprzętu i narzędzi wielokrotnego użytku przeprowadzane są zgodnie z wytycznymi Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny. Osoby odpowiedzialne za procesy

sterylizacji narzędzi są pouczane o zwiększeniu częstotliwości sprawdzania skuteczności tych procesów na pomocą biologicznych wskaźników, zgodnie z nowymi wytycznymi NIZP-PZH. W roku sprawozdawczym zauważono poprawę w tej kwestii – większość stomatologów zwiększyło częstotliwość sprawdzania skuteczności sterylizacji.

4. Stan sanitarny działających podmiotów wykonujących świadczenia zdrowotne, nie budzi zastrzeżeń. Personel medyczny, a zwłaszcza pomocniczy wywiązuje się z obowiązku utrzymywania pomieszczeń, mebli i stosowanego sprzętu we właściwym stanie sanitarnym, zgodnie z wdrożonymi planami higieny.
5. W szpitalach zapewnia się Zespoły Kontroli Zakażeń Szpitalnych, które sprawnie działają, co odzwierciedla minimalną liczbę zgłoszeń ognisk zakażeń szpitalnych spowodowanych bakteriami lub chorobotwórczymi.
6. Stan techniczny i sanitarno-higieniczny w przychodniach, ośrodkach zdrowia, poradniach i ambulatoriach, a także w indywidualnych, indywidualnych specjalistycznych i grupowych praktykach lekarskich, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek i położnych nie budził zastrzeżeń w minionym roku. Świadomość personelu medycznego i pomocniczego jest odzwierciedlona w dobrych zachowaniach higienicznych. Sporadycznie drogą decyzji administracyjnej wydawane są zalecenia poprawy warunków technicznych lub/i higieniczno-sanitarnych w kontrolowanych podmiotach świadczących usługi medyczne
7. Zabezpieczenie przeciwepidemiczne podmiotów leczniczych na terenie powiatu szczecineckiego można określić jako wystarczające. Placówki świadczące usługi lecznicze posiadają opracowane procedury medyczne, zwiększają asortyment stosowanego sprzętu jednorazowego użycia, przez co zwiększają bezpieczeństwo korzystającym z usług medycznych. Poprawiają warunki mycia i sterylizacji narzędzi oraz sprzętu wielokrotnego użycia, realizują wszelkie działania zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym. Nastąpiła poprawa realizacji działań w zakresie prowadzenia kontroli wewnętrznej zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

III HIGIENA ŻYWNOŚCI ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Głównym celem działania sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku jest zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu. Zadanie to realizowane jest poprzez prowadzenie urzędowych kontroli żywności w zakresie spełnienia obowiązujących wymagań sanitarno – zdrowotnych oraz pobieranie próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych. Nadzór prowadzony jest w oparciu o obowiązujące podstawy prawne, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego oraz analizę zagrożeń w powiecie.

Prowadzone działania dotyczą:

- oceny warunków sanitarno – higienicznych i technicznych produkcji i dystrybucji sprzedaży, transportu środków spożywczych, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością;
- oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością krajowych oraz importowanych poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną, próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu;
- ocena sposobu żywienia;
- monitorowanie wycofanej z obrotu żywności, kosmetyków i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (system RASFF i RAPEX);
- nadzór nad produktami kosmetycznymi, w tym ocena ich znakowania;
- realizacja zamierzeń zaplanowanych corocznie w polityce przedsięwzięć dla powiatu w oparciu o wytyczne GIS.

1. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków.

W roku 2020 r. nadzorem sanitarnym objęto **989** zakładów, w tym:

- produkcji żywności – **102**
- obrotu żywnością – **645**
- żywienia zbiorowego – **216**, w tym zamkniętego – **106**
- wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – **2**
- obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością – **18**
- obrotu kosmetykami – **6**

W 2020 r. zgodnie z opracowanym rocznym harmonogramem kontroli oraz w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego, przeprowadzono ogółem **215** kontroli i rekontroli.

Ogółem w 2020 r. zatwierdzono 66 zakładów podległych nadzorowi PPIS w Szczecinku; w tym 5 zakładów zatwierdzono warunkowo na okres trzech miesięcy z uwagi na konieczność opracowania i wdrożenia procedur opartych na zasadach systemu bezpieczeństwa żywności HACCP; 9 zakładów zatwierdzono w związku z poszerzeniem zakresu dotychczasowej działalności.

W 2020r. w jednym przypadku, złożonego wniosku o zatwierdzenie części żywieniowej w pensjonacie zlokalizowanym na terenie powiatu, odmówiono zatwierdzenia zakładu z uwagi na stwierdzony niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń i wyposażenia. Podmiot wnioskujący o zatwierdzenie nie podjął kolejnych czynności w celu zatwierdzenia zakładu.

W 2020 r. wydano ogółem 5 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno – technicznego z wyznaczonym terminem usunięcia nieprawidłowości. Decyzje wydane były na:

- zakład produkcji żywności – piekarnię
- zakład żywienia zbiorowego typu otwartego – restaurację
- zakład obrotu żywnością – sklep market i sklep spożywczy
- zakład obrotu żywnością – hurtownia spożywcza

Zalecenia w wydanych decyzjach dotyczyły głównie zapewnienia właściwego stanu sanitarno - technicznego powierzchni i wyposażenia (m.in. prawidłowych gładkich, nieuszkodzonych powierzchni ścian, sufitów i podłóg oraz dobrego stanu technicznego wyposażenia i sprzętu do kontaktu z żywnością w zakładach)

Część decyzji została wykonana, co potwierdzono w przeprowadzonych kontrolach sprawdzających; przedsiębiorcy podjęli działania w celu poprawy warunków, część decyzji jest w trakcie wykonywania.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami w zakresie bieżącego stanu sanitarno – higienicznego w skontrolowanych zakładach było:

- niewłaściwy stan sanitarno – higieniczny w zakładzie – brudne powierzchnie i urządzenia,
- przechowywanie środków spożywczych w nieodpowiedniej temperaturze, w tym środków spożywczych wymagającej zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego,
- niezachowanie segregacji masy towarowej,
- wprowadzanie do obrotu żywności po upływie daty minimalnej trwałości bądź terminu przydatności do spożycia,
- brak wdrożonych procedur systemu HACCP.

W następstwie stwierdzenia rażących zaniedbań sanitarnych na właścicieli zakładów nałożono ogółem 7 mandatów karnych na kwotę 2100,00 zł, w tym:

- 4 w zakładach obrotu żywnością – w sklepach spożywczych w tym 1 supermarkecie
- 2 w zakładzie produkcji żywności (piekarni)
- 1 w zakładzie małej gastronomii

Wszystkie uchybienia zostały usunięte w niezwłocznych terminach, co potwierdziły przeprowadzone kontrole sprawdzające.

W 2020 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku wpłynęło 27 interwencji klientów, które dotyczyły:

- 1 piekarni (4 interwencje)
- 1 kiosku spożywczego
- 1 magazynu hurtowego
- 1 obiektu ruchomego
- 5 sklepów spożywczych
- 8 marketów spożywczych
- 7 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego (restauracje, bary)

Zgłaszane zarzuty w interwencjach dotyczyły m.in.: niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń, wyposażenia, niezachowania higieny przy sprzedaży żywności, niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów żywnościowych, wprowadzania do obrotu żywności przeterminowanej oraz niewłaściwych warunków przechowywania żywności wymagającej zachowania łańcucha chłodniczego. W drugiej połowie 2020r. znaczna część interwencji dotyczyła nieprzestrzegania zakazów i nakazów związanych z wprowadzonym na terenie

kraju stanem epidemii (brak maseczek u klientów i personelu brak środków do dezynfekcji rąk).

Każda złożona interwencja została rozpatrzona w wyznaczonym terminie. We wskazanych zakładach przeprowadzono czynności kontrolne. Zarzuty składane w interwencjach potwierdziły się w 8 przypadkach. Osoby odpowiedzialne zostały ukarane mandatami karnymi, wydano polecenia usunięcia nieprawidłowości. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały poprawę. W dwóch przypadkach zostały wydane decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno-technicznego (piekarnia i magazyn hurtowy).

W pozostałych przypadkach w czasie przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości wskazanych przez osoby wnoszące interwencje.

Tabela 6: Stan bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywnością, przedmiotami użytku oraz kosmetykami w 2020 r.

Lp.	Rodzaj obiektu	Ilość obiektów	Ilość kontroli	Mandaty		Decyzje administracyjne				Decyzje rachunki
				Ilość	Kwota	Poprawa stanu sanitarnego	Wstrzymanie działalności	Decyzje zatwierdzające zakłady	Decyzje wykreślające z rejestru	
1.	Zakłady produkcyjne	102	22	2	800	2	0	4	3	10
2.	Zakłady żywienia zbiorowego	216	71	1	200	4	0	14	5	12
3.	Zakłady obrotu żywnością	645	116	4	1100	4	0	43	15	17
4.	Zakłady obrotu kosmetykami	6	1	0	0	0	0	0	0	0
5.	Zakłady obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	18	5	0	0	0	0	0	0	0
	Wytwórnia materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	1	0	0	0	0	0	0	1

Tabela 7: Dane dotyczące działalności nadzorczej w obiektach żywności, żywienia przedmiotów użytku oraz kosmetyków powiatu szczecineckiego w latach 2019 – 2020

		Rok	
		2019	2020
1.	Ilość przeprowadzonych kontroli	407	215
2.	Pobrane próbki środków spożywczych, przedmiotów użytku i kosmetyków oraz próbki sanitarne	223	174
3.	Mandaty: ilość/kwota (zł)	12/2900	7/2100
4.	Ilość wydanych decyzji administracyjnych	169	141

2. Nadzór nad produkcją pierwotną.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku wpisanych jest 70 podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. produkcji pierwotnej, są to głównie niewielcy rolnicy, prowadzący uprawę owoców, warzyw, które dostarczają do zakładów żywienia zbiorowego na terenie powiatu szczecineckiego lub wprowadzają do obrotu na terenie targowisk (działalność sezonowa, letnia).

W 2020 r. skontrolowano 4 podmioty zajmujący się produkcją pierwotną i dostawami bezpośrednimi.

Trzy kontrole przeprowadzone zostały w ramach obowiązującego wówczas porozumienia z dnia 20 stycznia 2015 roku w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego w tym:

- 2 z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa;
- 1 wspólną kontrolę z Inspekcją Ochrony Środowiska.

W czasie przeprowadzonych kontroli oceniono warunki sanitarno-higieniczne na etapie uprawy i zbioru. Nieprawidłowości w czasie kontroli nie stwierdzono.

W czasie kontroli przeprowadzonej wspólnie z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa została pobrana do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu 1 próbka ziemniaków do badań w kierunku pozostałości pestycydów. Badanie laboratoryjne przeprowadzone przez laboratorium WSSE w Warszawie nie wykazało zanieczyszczeń w pobranej próbce.

Ponadto w 2020 roku skontrolowano jeden podmiot zajmujący się produkcją pierwotną (plantacja truskawek) na terenie naszego powiatu.

W czasie kontroli zwracano uwagę m.in. na zapewnione warunki higieniczno – sanitarne dla osób zbierających owoce na plantacji; sposób nawadniania wraz z używaną wodą. Jakość opakowań zbiorczych na owoce oraz warunki magazynowania zebranych owoców.

W czasie przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dla podmiotów prowadzących przekazano ulotki dotyczące rolniczego handlu detalicznego, produkcji żywności w warunkach domowych oraz informacje dla plantatorów i punktów skupu owoców i warzyw w zakresie zapobiegania zakażeniom mikrobiologicznym owoców i warzyw.

Działania edukacyjne dla rolników

W 2020r. planowane było kontynuowanie szkoleń dla rolników głównie w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa mikrobiologicznego w odniesieniu do świeżych owoców i warzyw na etapie produkcji podstawowej.

Szkolenia z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju nie odbyły się.

3. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Państwowa Inspekcja Sanitarna od stycznia 2005 r. realizuje opracowany na szczeblu centralnym, zgodnie z zasadami określonymi przez Komisję Europejską, plan poboru próbek żywności krajowej i importowanej. Ponadto w ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego do badań laboratoryjnych pobierane są próbki żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz próbki sanitarne (wymazy i tzw. zmiotki) w związku ze zgłaszanymi interwencjami klientów.

W 2020 r. do badań laboratoryjnych z terenu powiatu szczecineckiego pobrano łącznie **174** próbki, w tym:

- próbek żywności – 148
- wymazów sanitarnych – 18
- zmiotek – 3
- materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – 2
- kosmetyki – 3

Tabela 8: Jakość zdrowotna krajowych i importowanych środków spożywczych

Grupa asortymentowa	Ilość pobranych próbek	Ilość zdyskwalifikowanych próbek
Mięso, podroby i przetwory mięsne	3	0
Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i ich przetwory	6	0
Ryby, owoce morza i ich przetwory	52	0
Mleko i przetwory mleczne (lody z automatu)	13	35
Ziarno zbóż i przetwory zbożowo - mączne	10	0
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	12	0
Warzywa (w tym strączkowe)	16	1
Owoce	9	0
Grzyby	0	0
Napoje alkoholowe	0	0
Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	0	0
Tłuszcze roślinne	0	0
Majonezy, musztardy, sosy	0	0
Zioła, przyprawy	1	0
Wyroby garmażeryjne i kulinarne	12	0
Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	9	0
Suplementy diety	2	0
Substancje dodatkowe i rozpuszczalniki ekstrakcyjne	1	0
Sól spożywcza i jej zamienniki	0	0
Posiłki obiadowe	1	0
Koncentraty spożywcze	1	0
RAZEM	148	36

Tabela 9: Jakość zdrowotna przedmiotów użytku (materiały i wyroby do kontaktu z żywnością oraz kosmetyki).

	Ilość pobranych próbek	Ilość zdyskwalifikowanych próbek
Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością	2	0
Kosmetyki	3	0

Tabela 10: Badania sanitarne – wymazy z powierzchni naczyń stołowych , sprzętu kuchennego, rąk pracowników oraz tzw. zmiotki

	Ilość pobranych próbek	Ilość zdyskwalifikowanych próbek
Wymazy sanitarne	18	0
Zmiotki	3	0

W 2020 r. spośród wszystkich pobranych próbek zakwestionowano 35 próbek lodów z automatu pobranych w 5 zakładach (dwóch zakładach małej gastronomii ze sprzedażą lodów z automatu, dwóch zakładach zajmujących się wyłącznie sprzedażą lodów z automatu oraz w sklepie cukierniczym, w którym produkowane i sprzedawane są lody z automatu). Próbkę została zakwestionowana z uwagi na zanieczyszczenie mikrobiologiczne z powodu nadmiernego wzrostu mikroflory z rodzaju Enterobacteriaceae, co jest niezgodne z wymaganiami rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych.

Stwierdzone zanieczyszczenia mogły świadczyć o nieprzestrzeganiu dobrej praktyki higienicznej m.in. na etapie mycia i dezynfekcji urządzeń i sprzętu używanych do produkcji lodów.

Wszyscy przedsiębiorcy natychmiast zostali powiadomieni o wynikach badań i sami podjęli działania w celu wyeliminowania zanieczyszczeń. Przeprowadzili zabiegi mycia, dezynfekcji urządzeń, szkolenie personelu.

W dwóch przypadkach ponownie pobrano do badań laboratoryjnych próbki lodów w celu sprawdzenia skuteczności przeprowadzonych działań. Próbki ponownie nie były zgodne z wymaganiami, zaplanowano ponowny pobór próbek w zakładach po wznowieniu działalności w 2021r.

Ponadto 1 próbka fasoli białej, która została pobrana do badań w kierunku pozostałości pestycydów, oceny organoleptycznej i znakowania została zakwestionowana z uwagi na niewłaściwą ocenę organoleptyczną (zapleśnienie). Próbka nie została przekazana do dalszych badań w kierunku pozostałości pestycydów. Partia fasoli została ze sklepu, w którym ją pobrano wycofana. O stwierdzonej nieprawidłowości poinformowano Inspektora Sanitarnego nadzorującego producenta i dostawcę fasoli do sklepu.

4. Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami podjętych w ramach określonych akcji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku w ramach współpracy z organami administracji samorządowej bierze czynny udział w realizowaniu programów „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczne wakacje” w zakresie nadzoru nad warunkami bezpieczeństwa żywności i żywienia w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży. Współpraca z innymi inspekcjami oraz organami współpracującymi z PPIS w Szczecinku w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności odbywa się na bieżąco, poprzez ciągłą i aktualną wymianę informacji, przekazywanych pomiędzy inspekcjami w postaci pism do wykorzystania służbowego.

W okresie sezonu letniego przeprowadzono wspólne kontrole sanitarne obozów pod namiotami, w których uczestniczyły również służby policji.

Ścisła współpraca w zakresie bezpieczeństwa żywności na nadzorowanym terenie, prowadzona jest z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej.

W 2020 roku w ramach współpracy na podstawie zawartego porozumienia przekazano informacje o wynikach badań pobranych w ramach urzędowej kontroli żywności produktów pochodzenia zwierzęcego produkowanych lub pochodzących z zakładów podlegających nadzorowi Powiatowego Lekarza Weterynarii w Szczecinku. Przekazano również uaktualnione listy zakładów wspólnie nadzorowanych przez PIW i IW.

Aktualnie wspólnie nadzorowany przez obie Inspekcje (Sanitarną i Weterynaryjną) jest 1 zakład produkcji garmażeryjnej zlokalizowany na terenie naszego powiatu.

W 2020r. podejmowano również współpracę z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w ramach realizacji obowiązującego wówczas porozumienia z dnia 20 stycznia 2015r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji jakości handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego.

5. Nadzór nad suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi.

Na terenie objętym nadzorem nie ma producentów oraz importerów suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

W 2020r. nadzór nad w/w produktami prowadzony był głównie w zakładach obrotu żywnością. Przeprowadzono 10 kontroli w miejscach obrotu żywnością pod kątem sprawdzenia wprowadzania do obrotu suplementów diety, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz żywności wzbogaconej witaminami/składnikami mineralnymi. Kontrole obejmowały ocenę warunków sanitarno–higienicznych obiektów, w których w/w asortyment był wprowadzany do obrotu oraz oznakowanie tych artykułów. Dodatkowo w czasie przeprowadzanych kontroli sanitarnych sprawdzono prawidłowość oznakowania suplementów diety, żywności wzbogaconej oraz środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Łącznie oceniono 1 produkt spożywczy, nieprawidłowości nie stwierdzono.

W celu sprawdzenia jakości w/w produktów oraz potwierdzenia oświadczeń umieszczonych na opakowaniach pobranych zostało 11 próbek do badań laboratoryjnych. Próbkę zostały pobrane w oparciu o plan poboru próbek na 2020 rok. Próbkę nie były kwestionowane.

W 2020r. kontynuowany był również nadzór sanitarny nad sprzedaż internetową suplementów diety, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz żywności wzbogaconej witaminami/składnikami mineralnymi. Nadzór obejmował systematyczne sprawdzanie stron internetowych głównie allegro, OLX itp. pod kątem sprzedaży w/w środków ich oznakowania oraz sprzedaży zafałszowanych produktów. Kontrole obejmowały głównie teren objęty nadzorem sanitarnym.

6. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów.

Na terenie objętym nadzorem nie ma zakładów zajmujących się przetwórstwem grzybów.

Nadzór nad obrotem grzybami ogranicza się więc do sprawdzania w miejscach obrotu detalicznego, głównie sklepach, kioskach i na targowiskach, warunków sprzedaży grzybów i przetworów grzybowych, w tym posiadania przez sprzedających świadectw grzyboznawcy lub klasyfikatora na określoną partię grzybów oraz szerzenie działalności informacyjnej w celu zapobiegania zatruciom grzybami. Podejmowane są również działania w przypadkach zgłaszania punktów skupu grzybów.

W rejestrze zakładów prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku w 2020 roku znajdują się 4 punkty skupu grzybów oraz 3 środki transportu służące do przewozu runa leśnego.

W 2020r. nie przeprowadzono czynności kontrolnych w w/w zakładach.

W siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Szczecinku udzielono 7 porad w zakresie oceny przydatności do spożycia zebranych w lesie grzybów świeżych przez indywidualnych zbieraczy.

Podejmowano również działania informacyjne:

- udzielono 1 wywiadu radiowego na temat sezonu grzybobrania;
- odbyło się 9 prelekcji dotyczących właściwego zachowania się w czasie grzybobrania;
- wysłano listy intencyjne do placówek oświatowych, urzędów, zakładów opieki zdrowotnej ws. sezonu grzybowego.

7. Podsumowanie

Działania kontrolne PIS prowadzone są w następujących obszarach: produkcji żywności, obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz w wytwórniach i miejscach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

Organ tutejszej Inspekcji przeprowadzał urzędowe kontrole żywności pochodzenia niezwierzęcego produkowanej i wprowadzanej do obrotu zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2020.2021 z późn. zm.) oraz w ustawie o PIS z dnia 14 marca 1985r (t.j. Dz. U. 2019.59 z późn. zm.) oraz przepisami: Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/625 z dnia 15 marca 2017r. w sprawie kontroli urzędowych i innych

czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/ 74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/ EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. L 95 z 07.04.2017, str. 1).

Sposób przeprowadzania kontroli i pobierania próbek oparty był o procedury kontroli opracowane i wprowadzone zarządzeniami Głównego Inspektora Sanitarnego, PK/BŻ/01 Procedurą urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, PK/NG/01 Procedurą urzędowej kontroli spełnienia wymagań zdrowotnych przez żywność oraz materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością objęte kontrolą graniczną, PP/BŻ/01 Procedurą pobierania próbek żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz próbek sanitarnych oraz w oparciu o plan pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na rok 2020.

Działania nadzoru sanitarnego w zakresie bezpieczeństwa żywności w związku z ogłoszonym stanem epidemii SARS-CoV-2 na terenie kraju i koniecznością podejmowania zadań z zakresu zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, były w 2020r. ograniczone. Na bieżąco realizowano plan poboru próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, podejmowano kontrole doraźne w związku z powiadomieniami w systemie RASFF oraz na wniosek stron. W trybie pilnym podejmowano działania kontrolno – represyjne w przypadku wnoszonych informacji/skarg ze strony ludności, a także ze strony organów państwowych i instytucji na niewłaściwe warunki higieniczno – sanitarne w obiektach i zagrożenia bezpieczeństwa żywności. W 2020r. zgłoszenia te dotyczyły również nieprzestrzegania zakazów i nakazów, wprowadzonych w związku z ogłoszonym stanem epidemii.

W przypadku stwierdzenia niezgodności w zakładach podejmowano różne działania w trakcie kontroli lub prowadzono administracyjne działanie pokontrolne, w celu poprawy stanu sanitarnego zakładów sektora żywnościowego.

Pracownicy PSSE w Szczecinku w 2020 roku uczestniczyli w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa żywności, organizowanych przez WSSE w Szczecinie oraz Główny Inspektorat Sanitarny. Ze względu na sytuację epidemiologiczną wszystkie szkolenia odbywały się w trybie on-line.

IV HIGIENA PRACY

Kluczowe kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy określone są w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2020 r. Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pion higieny pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmował w 2020 r. kontrolę przestrzegania przepisów m.in. z zakresu: bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania przez pracodawców badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich, a także oceny ryzyka zawodowego na jakie narażeni są pracownicy podczas wykonywania zadań zawodowych. W związku z wystąpieniem stanu epidemii na terenie kraju i wstrzymaniem kontroli, sekcja HP zawiesiła wykonanie planów pracy oraz uczestniczyła w kontrolach podmiotów w zakresie realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce. Sekcja przeprowadziła w tym zakresie 71 kontroli. Plan pracy obejmował również programy wieloletnie, tj. ocenę przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest w ramach rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” oraz dwuletni programu dotyczący prowadzenia nadzoru nad stosowaniem leków cytostatycznych.

1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy

W 2020r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku znajdowało się **234** zakłady pracy w których zatrudnionych jest 6090 pracowników. Zdecydowanie przeważały zakłady zatrudniające do 9 pracowników i nieco większe zatrudniające od 10 – 49 pracowników.

W roku sprawozdawczym w zakresie higieny pracy przeprowadzono ogółem 17 kontroli sanitarnych. Kontrolą objęto 15 zakładów pracy.

- a) **Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia (NDS/NDN) wg PKD.**
b)

Tabela 1.1 Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia (NDS/NDN) wg PKD.

PKD	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN dot. zakładów skontrolowanych w 2019r.	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach dot. zakładów skontrolowanych w 2020r.				Liczba wydanych decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych
		NDS/NDN (ogółem)	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych hałas, drgania, mikroklimat zimny i gorący, promieniowanie optyczne	
1	2	3	4	5	6	7
...	0	0	0	0	0	0
Razem	0	0	0	0	0	0

Spośród skontrolowanych zakładów pracy w nie stwierdzono przekroczeń czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy NDS/NDN.

b) Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w oddziale/sekcji higieny pracy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, w okresie sprawozdawczym wydano ogółem 7 decyzji nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Tabela 1.2: Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w oddziale/sekcji higieny pracy w powiecie szczecineckim

KD	Liczba zakładów pracy skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji ogółem	W tym decyzji:		Liczba nałożonych grzywn w drodze mandatu karnego	Kwota nałożonych grzywn w drodze mandatu karnego
				nieruchami ających stanowisko /oddział / zakład pracy	dotyczących poprawy warunków pracy		
1	2	3	4	5	6	7	8
8	2	3	1	0	0	0	0
18	1	1	0	0	0	0	0
20	1	1	0	0	0	0	0
25	1	1	0	0	0	0	0
31	1	1	2	0	0	0	0
38	1	1	0	0	0	0	0
46	1	1	0	0	0	0	0
47	5	6	4	0	0	0	0
87	1	1	0	0	0	0	0
93	1	1	0	0	0	0	0
suma	15	17	7	0	0	0	0

Wyjaśnienia do Tabeli 1.2:

kolumna 4 - nakazy dotyczyły:

1. Przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy – 5
2. Wykonania i udokumentowania lub zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego i zapoznania z nią pracowników – 3
3. Przedstawienia aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia na stanowiskach pracy – 1
4. Zapewnienia kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz zapoznania z nimi pracowników – 1
5. Zapewnienia lub uaktualnienia instrukcji / procedur i zapoznania z nimi pracowników – 2

2. Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne występujące w środowisku pracy.

W 2020 roku nie przeprowadzono kontroli w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi.

Tabela 2.1: Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi z terenu powiatu szczecineckiego

P(G)SSE	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba zakładów, w których stwierdzono następujące uchybienia		
			Brak prac rejestru	Brak rejestru pracowników	Brak informacji do PWIS
1	2	3	4	5	6
SZCZECINEK	0	0	0	0	0

3. Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne.

W roku 2020r. ze względu na stan epidemii w ramach nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy nie przeprowadzono kontroli.

Tabela 3.1: Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi na terenie powiatu szczecineckiego

Lp.	PSSE/GSSE	Liczba zakładów pracy skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba zakładów, w których stwierdzono następujące uchybienia					
				brak rejestru prac (grupa 3 lub 4)	brak rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne z grupy 3 lub 4	brak oceny ryzyka dotyczącego czynników biologicznych	brak procedur i instrukcji	brak szkoleń pracowników	
				<i>pod tabelą podać inne najczęściej stwierdzane uchybienia wraz z liczbą przypadków</i>					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
17	SZCZECINEK	0	0	0	0	0	0	0	0

4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, w tym detergentami oraz produktami biobójczymi.

a) Substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym detergenty w powiecie – wprowadzający do obrotu.

W zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin przeprowadzono 2 kontrole. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela 4.1. Substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym detergenty w powiecie Szczecineckim - wprowadzający do obrotu

	Zagadnienie	Liczba ogółem P(G)SSE	UWAGI
1	Liczba kontroli przeprowadzonych w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:	2	
	a) detergentów	0	
2	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:	0	
	a) detergentów	0	
3	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono brak kart charakterystyki	0	
4	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono karty charakterystyki niezgodne z prawem	0	
5	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono nieprawidłowe oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:	0	
	a) detergentów	0	

b) Substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym detergenty w powiecie – stosujący.

W zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin przeprowadzono 1 kontrolę. W jednym przypadku stwierdzono brak wybranych kart charakterystyki.

Tabela 4.2 Substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym detergenty w powiecie szczecineckim – stosujący

	Zagadnienie	PSSE
1	Liczba kontroli przeprowadzonych w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin	1
2	Liczba stosujących, u których stwierdzono niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin	0
3	Liczba stosujących, u których stwierdzono brak spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin (niebezpiecznych)	0
4	Liczba stosujących, u których stwierdzono brak kart charakterystyki	0
5	Liczba stosujących, u których stwierdzono karty charakterystyki niezgodne z prawem	0
6	Liczba stosujących, u których stwierdzono niewłaściwe oznakowanie pojemników, zbiorników, niezabudowanych rurociągów służących do przechowywania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych	0

c) Prekursory narkotyków w powiecie szczecineckim.

Tabela 4.3 Prekursory narkotyków w powiecie szczecineckim -

	Zagadnienie	Liczba ogółem w P(G)S SE	UWAGI
1	Ogólna liczba wprowadzających do obrotu prekursorów kategorii 2	0	
2	Ogólna liczba wprowadzających do obrotu prekursorów kategorii 3	3	
3	Ogólna liczba wprowadzających do obrotu prekursorów kategorii 2 i 3	3	
4	Ogólna liczba eksporterów (do krajów trzecich) prekursorów kategorii 2 i 3	0	
5	Liczba wydanych zezwoleń przez PPIS na wywóz prekursorów do krajów trzecich	0	
6	Liczba stosujących prekursorów narkotykowe	0	
7	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie prekursorów narkotykowych:	1	
	a) wprowadzających do obrotu	1	
	b) stosujących	0	
8	liczba podjętych działań kontrolnych w zakresie prekursorów narkotykowych	1	
9	Liczba kontroli podczas, których stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie prekursorów narkotykowych	0	
10	Ogólna liczba wystawionych decyzji dotyczących prekursorów narkotykowych	0	

W roku 2020 przeprowadzono jedną kontrolę w zakresie wprowadzania do obrotu prekursorów narkotyków. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

d) Produkty biobójcze w powiecie szczecineckim.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczecinku w zakresie bieżącego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych nie przeprowadziła kontroli, ze względu na zawieszenie czynności kontrolnych w

związku ze stanem epidemii. Przeprowadzono kilka wizytacji celem sprawdzenia poprawności oznakowania produktów dezynfekcyjnych/biobójczych pojawiających się masowo na rynku w związku ze stanem epidemii.

Tabela 4.4 Produkty biobójcze w powiecie szczecineckim

	Zagadnienie	PSSE
1	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych	0
2	Liczba decyzji I instancji w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych w tym:	0
2a	Liczba decyzji nakazujących wycofanie z obrotu produktów biobójczych	0
3	Liczba wycofanych z obrotu produktów biobójczych pod tabelą podać przyczyny wycofania z obrotu	0

5. Choroby zawodowe.

Sekcja Higieny Pracy przy PSSE w Szczecinku realizując zadania dotyczące nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, prowadziła również postępowania administracyjne w zakresie podejrzenia chorób zawodowych wśród pracowników i byłych pracowników. Postępowania w sprawie chorób zawodowych prowadzone są w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób. W 2020r. do PSSE w Szczecinku wpłynęło 6 zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej. Wydano 2 decyzje administracyjne o stwierdzeniu choroby zawodowej, oraz jedną o braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych. Ponadto w ramach współpracy z innymi stacjami, przeprowadzono 4 wywiady zawodowe.

Tabela 5.1 Choroby zawodowe w powiecie szczecineckim.

Nr choroby zawodowej	Liczba zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych	Liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych (**)	Liczba wydanych decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej
1	2	3	4	5
19	1	0	0	0
20	1	0	0	0
21	1	1	1	0
26	3	1	1	1
Razem	6	1	1	0

^{**) w rozumieniu decyzji prawomocnych}

6. Środki zastępcze

Państwowa Inspekcja Sanitarna zgodnie z art. 4 ust.1 pkt 9a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku (Dz. U. z 2019 r. poz. 59) egzekwuje przestrzeganie przepisów dotyczących zakazu wytwarzania, przywozu i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu

narkomanii łącząc nadzór w obszarze tzw. „dopalaczy” z działaniami edukacyjnymi, profilaktycznymi i szeroko rozumianą promocją zdrowia. Sekcja Higieny Pracy prowadzi monitoring informacji o zatruciach i zgonach dopalaczami w Systemie Monitoringu Informacji o Dopalcaczach (SMIOD). Wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą są zobligowane Ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii do zgłaszania podejrzeń zatruc środków zastępczymi do PPIS na terenie, którego wystąpiło podejrzenie zatrucia. W roku 2020 nie zgłoszono żadnego zdarzenia związanego z wytwarzaniem, przywozem, wprowadzaniem do obrotu czy zatruciem lub zgonem środkami zastępczymi.

Tabela 6.1 Środki zastępcze w powiecie Szczecineckim.

	Zagadnienie	Liczba ogółem P(G)SSE	UWAGI
1	Liczba kontroli (zakończonych protokołem kontroli) przeprowadzonych w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych	0	
2	Liczba wizytacji przeprowadzonych w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych	0	
3	Liczba zabezpieczonych produktów	0	
4	Liczba wydanych decyzji o wstrzymaniu wprowadzania do obrotu produktów	0	
5	Liczba wydanych decyzji o wstrzymaniu prowadzenia działalności	0	
6	Liczba wydanych decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu środków zastępczych	0	
7	Liczba wydanych decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych	0	
8	Kwota nałożonych kar pieniężnych	0	
9	Liczba prowadzonych postępowań dot. osób fizycznych, ogółem, w tym:	0	
10	liczba postępowań, które zostały wszczęte, w latach ubiegłych	0	
11	liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania	0	
12	liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania oraz zniszczeniu środków zastępczych/NSP	0	
13	liczba wydanych decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu środków zastępczych/NSP	0	
14	liczba wydanych decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych/NSP	0	
15	Kwota nałożonych kar pieniężnych	0	
16	Inne decyzje (w uwagach wskazać czego dotyczyły)	0	

7. Podsumowanie i wnioski

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy stanowił marginalny zakres działania Sekcji HP Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Szczecinku. W związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terenie kraju, wszystkie czynności skupiły się na podejmowaniu zadań w zakresie przeciwdziałaniu rozwojowi epidemii COVID - 19.

V. HIGIENA KOMUNALNA

Tabela 11: Liczba obiektów pod nadzorem

<i>Rodzaj obiektu</i>	<i>Liczba obiektów w ewidencji</i>	<i>Liczba obiektów skontrolowanych</i>	<i>Uwagi</i>
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 1.1	37	29	-
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 1 – kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	8	3	-
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 4	4	3	przewodzony nadzór wspólnie z komórką EP w/m
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 5	430	66	-
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 6	8	1	-
Inne <i>jakie?</i>	-	-	-
OGÓLEM	487	102	-

Tabela 12: Ogólna liczba kontroli

<i>Rodzaj obiektu</i>	<i>Liczba kontroli</i>	<i>Uwagi</i>
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 1	29	-
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 1-kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	3	-
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 4	3	-
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 5	68	-
Obiekty uwzględnione w druku MZ-46 w dziale 6	1	-
Inne <i>jakie?</i> np. interwencje +ekshumacje+ kontrole imprez masowych+ kontrole związane z pobieraniem próbek wody	85	-
OGÓLEM	189	-

Ogólna liczba kontroli – ogółem w 2020 r. przeprowadzonych zostało 189 kontroli:

Liczba wydanych decyzji w okresie sprawozdawczym: 65, w tym:

- 1 decyzja zatwierdzające laboratorium
- 3 decyzje na brak przydatności wody do spożycia
- 2 decyzje na warunkową przydatność wody do spożycia
- 1 decyzja na zakaz kąpieli w kąpielisku
- 1 decyzja odwołująca zakaz kąpieli w kąpielisku
- 55 decyzji zezwalające na przeprowadzenie ekshumacji
- 1 decyzja na środek transportu do przewozu zwłok
- 1 decyzja na nieckę basenową

1. Liczba załatwionych interwencji: ogółem liczba interwencji: 9 z czego:

- 2 przekazano do załatwienia według właściwości innym organom;
- 7 załatwianych we własnym zakresie – w tym 1 interwencja była zasadna – dotyczyła złego stanu sanitarnego w zakładzie kosmetycznym, nieprzestrzegania procedur zapewniających ochronę zdrowia przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

2. Liczba zamknięć/unieruchomień/wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części:
nie było

3. Charakterystyka obiektów – informacje uzupełniające do danych zawartych w tabelach Excel będących załącznikami do *druku MZ-46*:

3.1 Jakość wody przeznaczonej do spożycia

- jakość wody dostarczana odbiorcom z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia i podmiotów odpowiadała wymaganiom. Najczęściej kwestowane parametry to: zapach, smak, mętność, żelazo.
Występowanie przekroczeń wskazywały na zakłócenia występujące w procesie uzdatniania wody.
- w stosunku do 2 wodociągów publicznych gminy wiejskiej Szczecinek: Sitno, Krągłe, prowadzone było postępowanie administracyjne celem doprowadzenia jakości wody do obowiązujących wymagań do spożycia pod względem przekroczeń parametrów fizykochemicznych – wydana decyzja na warunkową przydatność wody do spożycia. Kwestionowane parametry to: zapach, smak oraz mętność, które po przeprowadzeniu krótkotrwałych działań naprawczych przez zarządcę wodociągu: Zakład Budżetowy gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinku zostały doprowadzone do obowiązujących wymagań. Decyzje zostały wykonane.
Ponadto w stosunku do wodociągu Krągłe gmina wiejska Szczecinek wielokrotnie stwierdzono przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie przeznaczonej do spożycia. Zakład Budżetowy gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinku prowadzi działania naprawcze polegające na płukaniu sieci, prowadzeniu kontroli wewnętrznej badań, a także wprowadzone zostało chlorowanie sieci za pomocą automatycznego chloratora. Zarządca zakładu ponadto zaplanował polegające na wymianie w roku 2020 filtrów uzdatniających oraz przeprowadzenie remontu stacji uzdatniania wody, które zostały wykonane i zakończone z końcem 2020 roku, co wpłynęło na poprawę jakości uzdatnianej wody i osiągnięciu parametrów jej jakości zgodnych wymaganiami w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody do spożycia.
W stosunku do 3 wodociągów publicznych: Skotniki (gmina wiejska Szczecinek), Sławno (gmina Grzmiąca), Barwice – dotyczące zasilanej miejscowości Łęknica prowadzone było postępowanie administracyjne celem doprowadzenia jakości wody do obowiązujących wymagań do spożycia pod względem przekroczeń mikrobiologicznych – został wydany brak przydatności do spożycia. Przeprowadzone działania naprawcze przez zarządców wodociągów polegające głównie na chlorowaniu i płukaniu sieci doprowadziły mikrobiologiczną jakość wody do parametrów wymaganych rozporządzeniem. Zanieczyszczenia mikrobiologiczne były krótkotrwałe i trwały od 1 do 3 dni. Wartości przekroczeń nie miały wpływu na zdrowie konsumentów. Obowiązki zawarte w decyzjach zostały wykonane.
- działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne i podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć, jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej, w celu doprowadzenia wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia: płukanie i chlorowanie.
- ważniejsze modernizacje stacji uzdatniania i sieci wodociągowej, budowa, rozbudowa sieci wodociągowej: rozbudowana została część sieci wodociągowej polegającej na przyłączeniu miejscowości Spore gmina wiejska Szczecinek do wodociągu zasilającego GAŁOWO, ponadto przeprowadzony został remont stacji uzdatniania wody Krągłe (gmina wiejska Szczecinek).
- występujące braki w dostarczaniu wody, awarie – nie było.

3.2 Pływalnie i baseny kąpielowe

Pod nadzorem są dwa obiekty:

- Pływalnia AQUA-TUR Sp. z o.o. ul. Szczecińska 2, Szczecinek – jakość wody w nieckach basenowych odpowiadała wymaganiom jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2015 r. Stan sanitarno – techniczny pływalni w okresie sprawozdawczym bez zastrzeżeń. W przypadku stwierdzenia niewłaściwej jakości wody w niecce zarządca pływalni w ramach prowadzonej kontroli informował pisemnie PPIS o zdarzeniu i jakie działania zostały podjęte aby doprowadzić jakość wody w niecce do wymagań. W miesiącu marcu jeden raz poinformowano PPIS pisemnie o wystąpieniu przekroczeń wartości mikrobiologicznych w brodziku dla dzieci. Została wydana decyzja administracyjna wyłączająca nieckę z użytkowania. Podjęto chlorowanie niecki, zarządca basenu pobrał kontrolne próbki wody do badań – jakość wody w niecce odpowiadała wymaganiom. Obowiązki zawarte w decyzjach zostały wykonane. Zarządca pływalni prowadził na bieżąco kontrolę wewnętrzną według ustalonego i zatwierdzonego harmonogramu przez Państwowego Inspektora Sanitarnego. Sprawozdania z badań przekazywane były terminowo. Zbiorcza Ocena sposobu realizacji prowadzenia kontroli wewnętrznej na pływalni nie została dokonana w 2020 roku w związku z obowiązującymi obostrzeniami wynikającymi z ogłoszonej epidemii SARS-CoV- 2 w Polsce.
- Basen w obiekcie: Sulinowy Dom „REVITAL” Barbara Bielicka ul. Marii Konopnickiej 16 w Bornem Sulinowie – jakość wody w nieckach basenowych odpowiadała wymaganiom jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2015 r. Obiekt czynny był w 2020 roku w miesiącach kwiecień – wrzesień 2020 r. Zarządca pływalni prowadził na bieżąco kontrolę wewnętrzną według ustalonego i zatwierdzonego harmonogramu przez Państwowego Inspektora Sanitarnego. Sprawozdania z badań przekazywane były terminowo.

3.3 Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

Z terenu powiatu zgłoszono 5 kąpielisk:

- „Plaża miejska”, „Plaża wojskowa” i „Mysia Wyspa” zorganizowane są na jeziorze Trzesiecko, organizatorem jest Burmistrz miasta Szczecinka, a ich zarządcą Ośrodek Sportu i Rekreacji w Szczecinku. Sezon kąpielowy określono w okresie od 15.06.2020 r. do 31.08.2020 r. Na podstawie próbek wody pobranych przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego PPIS w Szczecinku wydał orzeczenie o przydatności wody do kąpieli w kąpieliskach: „Plaża miejska” i „Mysia Wyspa” natomiast dla kąpieliska „Plaża wojskowa” wydano brak przydatności wody do kąpieli. Powtórne próbki wody z kąpieliska „Plaża wojskowa” wykazały przydatność wody do kąpieli.
- Kąpielisko „Łobezkie” zorganizowane jest na jeziorze Łobez w Białym Borze, jego organizatorem jest Białoborskie Centrum Kultury i Rekreacji w Białym Borze. Sezon kąpielowy określono w okresie od 01.07.2020 r. do 31.08.2020 r. Na podstawie próbek wody pobranych przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego PPIS w Szczecinku wydał orzeczenie o przydatności wody do kąpieli w kąpielisku. Kąpielisko było czynne przez cały sezon kąpielowy.
- Kąpielisko „Marina” zorganizowane jest na jeziorze Pile w Bornem Sulinowie, jego organizatorem jest Urząd Miejski w Bornem Sulinowie. Sezon kąpielowy określono w okresie od 27.06.2020 r. do 31.08.2020r. Na podstawie próbek wody pobranych przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego PPIS w Szczecinku wydał orzeczenie o przydatności wody do kąpieli w kąpielisku. Przez cały sezon kąpielowy woda w kąpielisku odpowiadała wymaganiom do kąpieli. Postępowania administracyjnego przez PPIS dot. kąpieliska nie prowadzono. Kąpielisko było czynne przez cały sezon kąpielowy.

Organizatorzy kąpielisk przedstawili harmonogramy badań wody w ramach kontroli wewnętrznej, które zostały zatwierdzone przez PPIS w Szczecinku.

Do końca sezonu kąpielowego wszystkie kąpieliska były czynne. Na koniec sezonu kąpielowego przeprowadzona została klasyfikacja jakości wody z kąpielisk zgodnie z § 5 i § 6 Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli:

1. Kąpielisko PLAŻA MIEJSKA na jeziorze Trzesiecko, Szczecinek – jakość doskonała. Klasyfikacja została przeprowadzona na podstawie czterech ostatnich sezonów kąpielowych (2017-2020).
2. Kąpielisko PLAŻA WOJSKOWA na jeziorze Trzesiecko, Szczecinek – **jakość niedostateczna**. Klasyfikacja została przeprowadzona na podstawie czterech ostatnich sezonów kąpielowych (2017-2020).
3. Kąpielisko MYSIA WYSPA na jeziorze Trzesiecko, Szczecinek – jakość doskonała. Klasyfikacja została przeprowadzona na podstawie czterech ostatnich sezonów kąpielowych (2017-2020).
4. Kąpielisko ŁOBEZKIE na jeziorze Łobez, Biały Bór – jakość doskonała. Klasyfikacja została przeprowadzona na podstawie czterech ostatnich sezonów kąpielowych (2017-2020).
5. Kąpielisko „Marina” na jeziorze Pile, Borne Sulinowo – dokonano „niepełnej” klasyfikacji jakości wody na podstawie dwóch sezonów kąpielowych: jakość doskonała.

W okresie sprawozdawczym zaopiniowano jedną Uchwałę Rady Gminy Szczecinek w sprawie utworzenia miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli nad jeziorem Studnica w miejscowości Drężno na wniosek obozu harcerskiego. Funkcjonowanie miejsca od 10.08.2020 r. do 29.08.2020 r.; oraz zaopiniowano dwie Uchwały Rady Gminy Miejskiej w Białym Borze w sprawie utworzenia miejsc okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli nad jeziorem Bielsko w miejscowości Trzmielewo (powiat człuchowski) na wniosek obozów harcerskich. Funkcjonowanie miejsc od 01.07.2020r.-30.07.2020 r. oraz od 01.08.2020r. – 30.08.2020 r. Jakość wody do kąpeli odpowiadała wymaganiom.

3.4 Stan sanitarny obiektów (krótki opis występującego złego stanu higienicznosanitarnego i technicznego – w jakim zakresie i podjętych działań PIS) z uwzględnieniem:

- ustępy publiczne: 4 obiekty z siecią wodociągową i kanalizacyjną; skontrolowano – 0, *nieprawidłowości nie stwierdzono*;
- ustępy ogólnodostępne – *nie kontrolowano*
- domy pomocy społecznej: 3 obiekty; skontrolowano – 0,
- inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej: 3 obiekty; skontrolowano – 0;
- placówki zapewniające całodobową opiekę: 2 obiekty; skontrolowano – 0;
- noclegownie i domy dla bezdomnych: 5 obiektów; skontrolowano – 0,
- obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie: łącznie pod nadzorem – 57 obiektów; skontrolowano – 19, *nieprawidłowości nie stwierdzono*;
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczące łącznie powyższe usługi – łącznie pod nadzorem jest 143 obiekty, skontrolowano – 23, *nieprawidłowości nie stwierdzono w 22 obiektach; w 1 obiekcie stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny: w zakładzie kosmetycznym. Nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego oraz wydano zalecenia. Po przeprowadzeniu kontroli sprawdzających stwierdzono wykonanie zaleceń, nieprawidłowości nie stwierdzono.*
- dworce autobusowe: brak pod nadzorem
- dworce i stacje PKP: 1 obiekt; skontrolowano – 0,
- przystanki PKP: 5 obiektów; skontrolowano – 0,
- przystanie: brak pod nadzorem;
- tereny rekreacyjne: łącznie pod nadzorem: 78 obiektów; skontrolowano - 4, *nieprawidłowości nie stwierdzono*;

- zakład karny: 1 obiekt; skontrolowano – 0,
- inne obiekty użyteczności publicznej: 99 obiektów; skontrolowano – 20, *nieprawidłowości nie stwierdzono;*
- środki transportu: w ewidencji PPIS wyszczególnione są środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich: 10, skontrolowano 8, *nieprawidłowości -1 – dotyczące niespełnienia wymagań sanitarnych i technicznych samochodu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne – została wydana decyzja administracyjna. dotycząca niespełnienia wymagań sanitarnych i technicznych samochodu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Obowiązki decyzji zostały wykonane.*

Ponadto w okresie sprawozdawczym kontrolowano wyżej wymienione grupy obiektów pod kątem Realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS-CoV- 2 w Polsce.

4. Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego

Przy Zakładzie Pogrzebowym „ATENA” należącym do P.P.H.U. „STANDARBUD” S.J.S. Niezgoda, D. Syczewski – znajduje się prosektorium. Chłodnia jednorazowo może pomieścić 13 ciał w temperaturze około 5°C. Kontrolę nad temperaturą w chłodni sprawuje zaprogramowany elektroniczny termostat. Zakład Pogrzebowy należący do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Szczecinku przy ul. Cieślaka posiada chłodnię na 7 miejsc zlokalizowaną przy kaplicy cmentarnej oraz pomieszczenie do przygotowywania zwłok do pochówku. Dla pracowników zapewniony jest węzeł sanitarny z ustępem i umywalką z bieżącą ciepłą i zimną wodą. Pozostałe Zakłady Pogrzebowe będące pod naszym nadzorem korzystają z usług chłodni wyżej wymienionych zakładów. Zakłady pogrzebowe świadczą następujące usługi: mycie, ubieranie, kosmetyka pośmiertna oraz prowadzą czynności administracyjne dotyczące pochówków, ekshumacji i przewozów zwłok.

Pracownicy firm pogrzebowych wykonujący ekshumacje posiadali odzież ochronną jednorazowego użytku(kombinezony, rękawiczki, maseczki), ziemię wydobywaną z grobu umieszczano na powierzchni zabezpieczonej nieprzepuszczalną, wytrzymałą matą; ekshumowane zwłoki/szczałki przed okresem mineralizacji tj. przed upływem 20 lat od dnia pochowania wydobywano wraz z trumną (bez jej otwierania) umieszczaną na czas przewozu w szczelnej skrzyni, wybitej blachą; w przypadku ekshumacji wykonywanej po upływie okresu mineralizacji wydobyte szczątki wraz z resztkami trumny umieszczano w nowej trumnie ekshumacyjnej; po wydobyciu zwłok/szczałków grób dezynfekowano i zasypano ziemią wydobytą z grobu, teren wokół grobu po zakończeniu prac został uporządkowany. Samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich są trwale oznakowane, w sposób wskazujący na jego przeznaczenie, podłoga wyłożona materiałem łatwo zmywalnym i odpornym na działanie środków dezynfekcyjnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela nr 4.1. Dane dotyczące ekshumacji

Lp.	Liczba cmentarzy (ogółem)	Liczba decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba decyzji nie zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba przeprowadzonych ekshumacji	Liczba ekshumacji z udziałem pracowników PIS	Liczba wstrzymanych ekshumacji i powód ich wstrzymania
1.	31	55	0	39	2	0

Tabela Nr 4.2. Dane dotyczące zakładów pogrzebowych

Lp.	Nazwa zakładu pogrzebowego/ domu przedpogrzebowego	Liczba chłodzi	Liczba miejsc w chłodni	Czy zakład./dom posiada wszystkie wymagane pomieszczenia	Czy zachowana jest funkcjonalność pomieszczeń	Liczba specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków jakim dysponuje zakład/dom.
1	Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjno Ceremonialne „HADES” Szczecinek	0	0	tak	tak	1
2	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej- Zakład Pogrzebowy Szczecinek	2	7	tak	tak	2
3	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-usługowo-Handlowe” Standarbud” S.Niezgoda, D.Syczewski Zakład Pogrzebowy „ATENA” Szczecinek	2	13	tak	tak	3
4	Usługi Pogrzebowe Mariola Matwiejczuk ul. Kościuszki Szczecinek	0	0	tak	tak	2
5	Zakład Usług Pogrzebowych „Ostatnia Droga” Beata Owczarzak Barwice	0	0	tak	tak	1
6	Zakład Pogrzebowy OMEGA ul. Tamka BN, Biały Bór	0	0	tak	tak	1

Dane dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy i przewozu zwłok poza granice RP :

Liczba wydanych postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy –18

Liczba wydanych decyzji na wywóz zwłok poza granice RP – 0

5. Szpitale**5.1 Zaopatrzenie w wodę:**

Tabela Nr 5.1 Zaopatrzenie szpitali w wodę do spożycia

Lp	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	źródło zaopatrzenia podstawowe		rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę			częstotliwość badania jakości wody na rok
			wodociąg własny	wodociąg sieciowy	wodociąg własny	wodociąg sieciowy	zbiornik	
1	NZOZ Dializa	ul. Kilińskiego 7 Szczecinek	brak	tak	brak	ujęcie własne Szpitala w Szczecinku sp. z o.o. przy ul. Kościuszki 38 Szczecinek	brak	wod. sieciowy badany przez przedsiębiorstwo wg ustalonego harmonogramu
2	Oddział Okulistyczny	ul. Kościuszki 38 b Szczecinek	brak	tak	brak	ujęcie własne Szpitala w Szczecinku sp. z o.o. przy ul. Kościuszki 38 Szczecinek	brak	wod. sieciowy badany przez przedsiębiorstwo wg ustalonego harmonogramu
3	Oddział Kardiologii Allenort	ul. Kilińskiego 7 Szczecinek	brak	tak	brak	ujęcie własne Szpitala w Szczecinku sp. z o.o. przy ul. Kościuszki 38 Szczecinek	brak	wod. sieciowy badany przez przedsiębiorstwo wg ustalonego harmonogramu
4.	Zakład Opieki Psychiatrycznej SALUS	ul. Kościuszki 38C Szczecinek	brak	tak	brak	ujęcie własne Szpitala w Szczecinku sp. z o.o. przy ul. Kościuszki 38 Szczecinek	brak	wod. sieciowy badany przez przedsiębiorstwo wg ustalonego harmonogramu

Wszystkie wymienione szpitale korzystają z wodociągu miejskiego w Szczecinku. W 2020 r. jakość wody z w/w wodociągu odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Decyzji administracyjnych na jakość wody nie wydawano.

Według ustalonego harmonogramu na 2020 rok poboru próbek ciepłej wody użytkowej w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 5 próbek do badań w kierunku Legionella sp. z obiektu Szpitala przy ulicy Kościuszki 38 w Szczecinku, który do końca kwietnia 2020 roku był pod nadzorem WSSE w Szczecinie. Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że ciepła woda użytkowa odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

5.2. Postępowanie z bielizną szpitalną i pralnictwo

Tabela Nr 5.2 Wykaz miejsc prania bielizny szpitalnej w obiektach szpitalnych

Lp.	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Miejsce prania bielizny szpitalnej	Uwagi
1	NZOZ Dializa	ul. Kilińskiego 7 Szczecinek	Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej MAZOVIA Oddział w Koszalinie ul. Strefowa 15, 75-024 Koszalin	
2	Oddział Okulistyczny	ul. Kościuszki 38 b Szczecinek	-----	Bielizna operacyjna jednorazowa, pościelowa jednorazowa, bezpyłowa, po użyciu traktowana jako odpad medyczny o kodzie 18 01 03*
3	Centrum Kardiologii Scanmed S.A.	ul. Kilińskiego 7 Szczecinek	Oddział Pralni MAZOVIA mieszczący się w Jednostce w Czarnem przy ul. Pomorska 1, 77-330 Czarne	Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej MAZOVIA Oddział w Koszalinie ul. Strefowa 15, 75-024 Koszalin
4	Zakład Opieki Psychiatrycznej SALUS	ul. Kościuszki 38C Szczecinek	PPHU „BeWa” Beata Dorszyńska ul. Osiedle Północ 25, 77-320 Przechlewo	

Stwierdzone nieprawidłowości i działania jakie zostały podjęte przez PPIS w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, liczba wydanych decyzji administracyjnych (merytorycznych), liczba i kwota nałożonych mandatów – *nie dotyczy*.

5.3. Postępowanie z odpadami medycznymi w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego

Tabela Nr 5.3 Wykaz firm odbierających odpady medyczne ze szpitali oraz wykaz szpitali prowadzących instalacje do termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych

Lp	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Firma odbierająca i transportująca odpady medyczne do miejsca ich unieszkodliwiania	Miejsce unieszkodliwiania odpadów medycznych (lokalizacja spalarni – koniecznie podać województwo)	Szpitalna instalacja do termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych (lokalizacja spalarni oraz rodzaj stosowanych urządzeń)	Dokumenty potwierdzające unieszkodliwienie przekazanych zakaźnych odpadów medycznych* (czy szpital jako wytwórca odpadów posiada takie dokumenty)	Uwagi
1	NZOZ Dializa	ul. Kilińskiego 7 Szczecinek	ECO-ABC Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 7, 97-400 Belchatów	Instalacja Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów ul. 30 Stycznia 57/58 83-110 Tczew, woj. pomorskie	-	Tak, karta przekazania odpadów	

2	Oddział Okulistyczny	ul. Kościuszki 38 b Szczecinek	Odbiór Odpadów Medycznych MEDIMAR Marcin Józwiak Łekno 13, 76-037 Będzino	Spalarnia przy szpitalu w Gryficach ul. Niechorska 27 72-300 Gryfice woj. zachodniopomorskie	-	Tak, karta przekazania odpadów	
3	Centrum Kardiologii Scanmed S.A.	ul. Kilińskiego 7 Szczecinek	ECO-ABC Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 7, 97-400 Belchatów	Instalacja Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów ul. 30 Stycznia 57/58 83-110 Tczew, woj. pomorskie	-	Tak, karta przekazania odpadów	
4	Zakład Opieki Psychiatrycznej SALUS	ul. Kościuszki 38C Szczecinek	Odbiór Odpadów Medycznych MEDIMAR Marcin Józwiak Łekno 13, 76-037 Będzino	Spalarnia przy szpitalu w Gryficach ul. Niechorska 27 72-300 Gryfice woj. zachodniopomorskie	-	Tak, karta przekazania odpadów	

*wymóg przekazania wytwórcy odpadów, dokumentu potwierdzającego unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych wprowadzony został przepisem § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 stycznia 2014 r. w sprawie dokumentu potwierdzającego unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 107), przy czym wzór dokumentu zgodnie z § 2 ust. 2 określono w załączniku do rozporządzenia.

Opis:

- Informacja czy przestrzeń ładunkowa środków przeznaczonych do transportu odpadów medycznych (wózków i pojemników) jest przestrzenią zamkniętą :
 - odpady medyczne w NZOZ Dializa, Oddziale Okulistycznym oraz Oddziale Kardiologii Scanmed gromadzone są w ECO-PAKACH i w workach, które następnie umieszczane są w odpowiednich workach i przewożone w specjalnych zamykanych i oznakowanych wózkach pod koniec dnia do wspólnego ze Szpitalem w Szczecinku magazynu odpadów medycznych.
 - odpady medyczne w Zakładzie Opieki Psychiatrycznej „SALUS” wytwarzane w niewielkiej ilości przechowywane są w wydzielonym urządzeniu chłodniczym znajdującym się w wydzielonym pomieszczeniu w piwnicy zakładu. W pomieszczeniu magazynowym znajduje się umywalka z ciepłą i zimną wodą, wyposażona jest w dozownik z mydłem i środkiem do dezynfekcji rąk oraz są ręczniki jednorazowego użytku.
 - Wózki do przewożenia odpadów medycznych myte i dezynfekowane są w magazynie odpadów medycznych Szpitala w Szczecinku.
- Stan sanitarno – techniczny pomieszczenia do magazynowania odpadów medycznych – pomieszczenie służące jako magazyn odpadów medycznych jest własnością Szpitala w Szczecinku. Do końca kwietnia 2020 roku był pod nadzorem WSSE w Szczecinie, przekazano ustawowo pod nadzór PSSE – kontroli nie przeprowadzono.
- Informacja o warunkach czasowych i temperaturowych magazynowania odpadów medycznych: w jaki sposób odbywa się magazynowanie odpadów medycznych o kodzie 180102* zapewniające temp. do 10 °C – do końca kwietnia 2020 roku był pod nadzorem WSSE w Szczecinie, przekazano ustawowo pod nadzór PSSE – kontroli nie przeprowadzono
- W jaki sposób odbywa się magazynowanie odpadów medycznych o kodach 180103*, 180106*, 180110*, 180182* - do końca kwietnia 2020 roku był pod nadzorem WSSE w Szczecinie, przekazano ustawowo pod nadzór PSSE – kontroli nie przeprowadzono
- Stan sanitarno – techniczny pomieszczenia/miejsca przeznaczonego do dezynfekcji, mycia i przechowywania wewnątrzzakładowych środków transportu wewnętrznego odpadów medycznych i pojemników wielokrotnego użycia – do końca kwietnia 2020 roku był pod nadzorem WSSE w Szczecinie, przekazano ustawowo pod nadzór PSSE – kontroli nie przeprowadzono
- Informacja czy szpital posiada szczegółową procedurę postępowania z odpadami medycznymi na stanowiskach pracy, gdzie wytwarza się odpady medyczne – szpitale będące pod nadzorem PSSE w Szczecinku posiadają procedury postępowania z odpadami medycznymi na stanowiskach pracy.
- Postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania – w kontrolowanych obiektach jest zgodne z obowiązującymi procedurami i przepisami – nie kontrolowano.

8. Stwierdzone nieprawidłowości i działania jakie zostały podjęte przez PPIS w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami. Liczba wydanych decyzji administracyjnych (merytorycznych), liczba i kwota nałożonych mandatów:
- w okresie sprawozdawczym PPIS nie prowadził postępowania administracyjnego.

5.4. Postępowanie ze zwłokami w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego, prosektoria.

Tabela Nr 5.4 Wykaz prosektoriów, chłodni szpitalnych i pomieszczeń pro – morte.

Lp.	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Prosektorium	Miejsce przechowywania zwłok		Uwagi
				Pro – morte (ilość miejsc)	Chłodnia* (ilość miejsc)	
1.	NZOZ Dializa	ul. Kilińskiego 7 Szczecinek	Prosektorium przy Zakładzie Pogrzebowym ATENA Szczecinek, ul. Kościuszki 36 -	-	Chłodnia znajduje się przy zakładzie pogrzebowym "ATENA" (ilość miejsc w chłodni -13)	Obiekt chłodni znajduje się na terenie szpitalnym
2	Oddział Okulistyczny	ul. Kościuszki 38 b Szczecinek	Prosektorium przy Zakładzie Pogrzebowym ATENA Szczecinek, ul. Kościuszki 36 -	-	Chłodnia znajduje się przy zakładzie pogrzebowym "ATENA" (ilość miejsc w chłodni -13)	Obiekt chłodni znajduje się na terenie szpitalnym
3	Centrum Kardiologii Scanmed S.A.	ul. Kilińskiego 7 Szczecinek	Prosektorium przy Zakładzie Pogrzebowym ATENA Szczecinek, ul. Kościuszki 36 -	1 (wydzielone miejsce w pomieszczeniu zamykanym)	Chłodnia znajduje się przy zakładzie pogrzebowym "ATENA" (ilość miejsc w chłodni -13)	Obiekt chłodni znajduje się na terenie szpitalnym
4	Zakład Opieki Psychiatrycznej SALUS	ul. Kościuszki 38C Szczecinek	Prosektorium przy Zakładzie Pogrzebowym ATENA Szczecinek, ul. Kościuszki 36 -	1 (osobna wydzielona sala)	Chłodnia znajduje się przy zakładzie pogrzebowym "ATENA" (ilość miejsc w chłodni -13)	Obiekt chłodni znajduje się na terenie szpitalnym

*szpital jest zobowiązany zapewnić chłodnię

Opis:

1. Stan sanitarno – techniczny pomieszczenia/innego miejsca do przechowywania zwłok w okresie pomiędzy stwierdzeniem zgonu a przed przewiezieniem do chłodni. Informacja czy przestrzeń ładunkowa środka transportu zwłok jest przestrzenią zamkniętą. Stan sanitarny kapsuł do przewozu zwłok:

- NZOZ Dializa ul. Kilińskiego 7 w Szczecinku: nie posiada miejsca „pro-morte”. W przypadku zgonu pacjenta zwłoki są przewożone do innej Sali na okres 2 godzin, w której nie ma pacjentów, sala jest zamykana. Po tym czasie zwłoki odbierane są przez uprawniony zakład pogrzebowy na podstawie zawartej umowy i przewożone do chłodni prosektorium przy zakładzie pogrzebowym „ATENA” ul. Kościuszki 36 Szczecinek znajdującego się na terenie szpitala w Szczecinku.
- Oddział Okulistyczny ul. Kościuszki 38 b w Szczecinku: nie posiada miejsca „pro-morte”. W przypadku zgonu pacjenta zwłoki są przetrzymywane na okres 2 godzin w wydzielonej Sali – osłonięte parawanem. Sala klimatyzowana. Po tym czasie zwłoki odbierane są przez uprawniony zakład pogrzebowy na podstawie zawartej umowy i przewożone do chłodni prosektorium przy zakładzie pogrzebowym „ATENA” ul. Kościuszki 36 Szczecinek znajdującego się na terenie szpitala w Szczecinku.
- Centrum Kardiologii Scanmed S.A. ul. Kilińskiego 7 Szczecinek: W przypadku zgonu pacjenta zwłoki są przechowywane na Sali na okres 2 godzin, w której nie ma pacjentów, osłonięte parawanami, na pracowni hemodynamicznej zwłoki

przechowywane są na wózku do transportu zwłok w pomieszczeniu przygotowanym-pomieszczenie klimatyzowane. Łóżko do przewożenia zwłok posiada powierzchnię gładką, nienasiąkliwą umożliwiającą mycie i dezynfekowanie. Po tym czasie zwłoki odbierane są przez uprawniony zakład pogrzebowy na podstawie zawartej umowy i przewożone do chłodni prosektorium przy zakładzie pogrzebowym „ATENA” ul. Kościuszki 36 Szczecinek znajdującego się na terenie szpitala w Szczecinku.

- Zakład Opieki Psychiatrycznej SALUS ul. Kościuszki 38C Szczecinek: W przypadku zgonu pacjenta zwłoki są przechowywane na osobnej Sali na oddziale na okres 2 godzin. Po tym czasie zwłoki odbierane są przez uprawniony zakład pogrzebowy na podstawie zawartej umowy i przewożone do chłodni prosektorium przy zakładzie pogrzebowym „ATENA” ul. Kościuszki 36 Szczecinek znajdującego się na terenie szpitala w Szczecinku.

Wyżej wymienione podmioty posiadają aktualne procedury w przypadku postępowania zgonu pacjenta.

2. Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny pomieszczeń prosektorium oraz jego wyposażenia, w tym noszy i wózków do przenoszenia i przewozu zwłok – *pomieszczenia prosektorium i jego wyposażenie w okresie sprawozdawczym było prawidłowe i PPIS nie prowadził żadnych działań.*

3. Stwierdzone nieprawidłowości i działania jakie zostały podjęte przez PPIS w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, liczba wydanych decyzji administracyjnych (merytorycznych), liczba i kwota nałożonych mandatów – *nie dotyczy*

5.5 Postępowanie z odpadami komunalnymi – krótki opis.

W 2020 roku w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi nieprawidłowości nie stwierdzono.

Gospodarka odpadami komunalnymi w obiektach użyteczności publicznej była prawidłowa. Wydane zostały pozytywne opinie zgłoszonych projektów Rady Gmin *sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gmin oraz w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.*

6. Liczba i zabezpieczenie imprez masowych – 0:

- ogólna liczba wniosków, które wpłynęły do PPIS na zabezpieczenie imprez masowych: 0
- ogólna liczba wydanych pozytywnych opinii na zorganizowanie imprez masowych: 0
- ogólna liczba wydanych negatywnych opinii na zorganizowanie imprez masowych z wyszczególnieniem: wnioskodawców, rodzaju imprezy, w tym meczów piłki nożnej oraz przyczyn negatywnych opinii – *nie było.*

7. Inne istotne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach

Współpracowano z Urzędami Gmin w zakresie opiniowania projektów uchwał: o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych; współpracowano z zarządcami kąpielisk w zakresie zatwierdzania harmonogramów badań wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Dla podległych podmiotów uzgadniano i opiniowano harmonogramy badań wody do spożycia w ramach kontroli wewnętrznej.

Udzielano informacji (z zakresu prowadzonego nadzoru) na zapytania składane przez urzędy miast i gmin oraz osoby prywatne.

8. Podsumowanie

Przeprowadzone kontrole sanitarne wykazały prawidłowy stan higieniczno-sanitarny i techniczny większości obiektów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły jednego zakładu: kosmetycznego ze względu na zły stan sanitarny dotyczący nieprzestrzegania procedur zapewniających ochronę zdrowia przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Po wydaniu zaleceń i nałożeniu grzywny w drodze mandatu karnego zakład usunął stwierdzone nieprawidłowości. Ponadto prowadzone było postępowanie administracyjne – została wydana decyzja administracyjna dotycząca niespełnienia wymagań sanitarnych i technicznych samochodu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Obowiązki decyzji zostały wykonane. Nie stwierdzono nieprawidłowości w pozostałych obiektach w okresie sprawozdawczym.

Dużą uciążliwością w prowadzonym nadzorze sanitarnym jest wieloletni brak merytorycznych przepisów prawnych dotyczących w szczególności wymagań dla zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej z uwagi na coraz większą liczbę tych zakładów oraz zwiększony zakres wykonywanych w nich usług.

VI. ZAGADNIENIA Z ZAKRESU HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Warunki sanitarno-techniczne

Podstawowym założeniem Higieny Dzieci i Młodzieży jest nadzór bieżący nad placówkami oświatowymi, wychowawczymi i rekreacyjnymi w zakresie warunków sanitarno – higienicznych w celu ochrony zdrowia dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie powstawaniu placówek nie odpowiadających normatywom techniczno-projektowym oraz sanitarnych

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Szczecinku realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego w szkołach, placówkach oświatowo – wychowawczych oraz placówkach wypoczynku obejmuje nadzorem – 69 placówek i obiektów, w tej liczbie;

- 16 przedszkoli i punktów przedszkolnych,
- 20 szkół podstawowych,
- 3 licea ogólnokształcące,
- 9 zespołów szkół, w skład których wchodzi: szkoły podstawowe, licea, technika
- 1 bursa, 1 Świetlica wiejska, Klub młodzieżowy
- 5 świetlic działających na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 9 żłobków niepublicznych,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy oraz Ośrodek Rewalidacyjno Edukacyjno Wychowawczy
- 2 placówki specjalistyczne

w których w miesiącach od stycznia do marca 2020 przeprowadzono 12 kontroli.

2. Ergonomia mebli szkolnych oraz higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych.

W roku sprawozdawczym nie dokonano oceny stanowisk pracy uczniów. Oceniono pod względem higienicznym w 1 szkole 4 rozkłady zajęć szkolnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono

Prawidłowo opracowany plan zajęć dydaktycznych powinien uwzględniać :

- Równomierne obciążenie ucznia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia,
- Różnicowanie zajęć w każdym dniu nauki,
- Nie łączenie w kilku godzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu,
- Zorganizowanie wystarczająco długiej przerwy obiadowej.

3. Warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.

Wśród skontrolowanych 4 szkół podstawowych 2 posiadają tzw. szkolny zespół sportowy a więc salę gimnastyczną – pełnowymiarową lub zastępczą z boiskiem szkolnym lub korzysta z pobliskiej infrastruktury do wychowania fizycznego poza placówką 2 szkoły salę gimnastyczną z boiskiem. W żadnej szkole, nie korzysta się z natrysków po zajęciach wychowania fizycznego a jedynie sporadycznie po dodatkowych zajęciach. Część z natryskami jest nieużywana i zdewastowana.

4. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w żłobkach i klubach malucha na terenie powiatu

Na terenie miasta Szczecinka działa 9 żłobków, które znajdują się pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej.. Na terenie powiatu funkcjonuje 1 Klub Malucha.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 2 żłobki. Stan sanitarno-higieniczny funkcjonujących żłobków nie budził zastrzeżeń.

5. Ochrona placów zabaw i terenów sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi.

We wszystkich przedszkolach posiadających piaskownice stosuje się zabezpieczenia przed odchodami zwierzęcymi a piach jest wymieniany zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Właściwie zabezpiecza się także tereny szkół i innych placówek oraz zwraca uwagę na czystość otoczenia.

6. Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci 6-letnich w tzw. „oddziałach zerowych” w placówkach oświaty.

W 20 szkołach podstawowych są utworzone oddziały zerowe. W 4 skontrolowanych szkołach zapewniono właściwą infrastrukturę i wyposażenie pomieszczeń dla dzieci dostosowanych do ich wzrostu.

7. Warunki wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2020 roku do bazy MEN zgłoszono 66 placówek wypoczynku zimowego i letniego. Skontrolowano 36 placówek w tym:

- 18 turnusów w obiektach całorocznych (pensjonaty, schroniska młodzieżowe)
- 9 turnusów w obiektach sezonowych (internaty, szkoły)
- 5 turnusów pod namiotami,
- 2 półkolonii w miejscu zamieszkania

Uczestniczyło w nich łącznie 940 dzieci i młodzieży. W okresie przygotowawczym do wypoczynku zimowego współpracowano z władzami lokalnymi i organizatorami: Komendą Miejską Policji, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Kuratorium Oświaty, Związkiem Harcerstwa Polskiego. W czasie trwania wypoczynku zimowego w 2020 roku nie stwierdzono uchybień technicznych i sanitarnych, nie zanotowano interwencji podczas wypoczynku.

Podsumowując wypoczynek zimowy i letni stwierdzić należy, że z każdym rokiem wypoczynek zimowy i letni przebiega w coraz lepszych warunkach sanitarno – higienicznych. Wypoczynek letni był prowadzony pod szczególnym nadzorem epidemiologicznym

w związku z COVID-19. Organizatorzy przykładali wielką wagę do bezpieczeństwa uczestników i podczas kontroli nie wykazano rażących błędów. Nie stwierdzono zatruc pokarmowych.

8. PODSUMOWANIE

Na terenie powiatu stwierdza się zauważalną poprawę stanu sanitarno-technicznego szkół. Wzmoczony nadzór nad pomieszczeniami sanitarnymi uczniów w placówkach skutkuje znaczną poprawą warunków technicznych jak i zaopatrzenia w środki higieniczne. Problemem jest korzystanie z natrysków szkolnych po zajęciach wychowania fizycznego. Przyczyną mogą być zbyt krótkie przerwy po zajęciach wychowania fizycznego podczas których uczniowie nie są w stanie po zajęciach skorzystać z natrysków tak żeby zdążyć na następną lekcję. Natryski używane są głównie po dodatkowych zajęciach sportowych.

Rok 2020 minął pod znakiem epidemii Covid-19. Placówki oświatowe pracowały zdalnie lub w systemie hybrydowym, niektóre zostały w ogóle wyłączone np. świetlice wsparcia rodziny, świetlice wiejskie. Najdłużej działał system nauki w szkole klas 1-3 i nauki zdalnej dla starszych klas szkół podstawowych oraz średnich. Część szkół lub klas przebywało na kwarantannie ze względu na zakażenia covid-19 nauczycieli lub kolegów z klasy. W PSSE w Szczecinku od 01 września 2020 roku został uruchomiony telefon oraz mail dedykowany tylko i wyłącznie kontaktom z placówkami oświatowymi, który działa 24 h na dobę. Wszystkie problemy wyjaśniane i rozwiązywane są na bieżąco także poprzez komunikatory.

VII. ZAGADNIENIA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny realizuje zadania ustawowe poprzez: uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego powiatu szczecineckiego, uczestniczenie w postępowaniu w sprawach oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska, uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych (obiekty przemysłowe, obiekty służby zdrowia, użyteczności publicznej, oświaty i wychowania, obiekty nauki, obiekty usługowe różnego przeznaczenia), uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych różnego przeznaczenia w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych, ocenie warunków higienicznych i zdrowotnych w nowych lokalach aptek, zakładów kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej oraz innych lokali usługowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje zapobiegawczy nadzór sanitarny nad warunkami higieny środowiska oraz obiektami przeznaczonymi do pracy, nauczania i wychowania, żywności, żywienia, udzielania świadczeń zdrowotnych i innych poprzez uzgadnianie i opiniowanie poszczególnych etapów realizacji inwestycji. Zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mają na celu eliminowanie nieprawidłowości już na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych oraz zagwarantowanie, że obiekty te, a w szczególności obiekty przemysłowe nie będą oddziaływać szkodliwie i w sposób uciążliwy na ludzi zamieszkałych lub przebywających w ich sąsiedztwie. PPIS w Szczecinku opiniuje projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydaje uzgodnienia do decyzji środowiskowych uwarunkowaniach dla projektowanych przedsięwzięć oraz opinie o konieczności sporządzania raportów o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięć i ich zakresów. Ocenia spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych w dokumentacji projektowej planowanych

obiektów budowlanych i spełnienie tych wymagań w zrealizowanych obiektach budowlanych, przekazywanych do użytkowania oraz wydaje wymagane w procesie inwestycyjnym opinie sanitarne.

W 2020r. w ramach działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Szczecinku, na podstawie art. 3, art. 10 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 59 z późn.zm.) rozpatrzono ogółem **50** spraw/wnioseków, w odpowiedzi których wydano **50** opinii sanitarnych i **15** decyzji płaćniczych, w tym :

1. **11** opinii sanitarnych, wydanych na podstawie art. 3 pkt 3 i art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 59 z późn.zm.), w tym: **9** dotyczyło dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w związku z art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1333 z późn.zm.), **1** dotyczyła oceny lokalu apteki i **1** dotyczyła oceny lokalu punktu aptecznego, w związku z art. 100 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 6 września 2019r. – Prawo Farmaceutyczne (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 499 z późn.zm.);
2. W 2020 roku nie wydano stanowisk dotyczących sprzeciwu w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego na podstawie art. 28 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
3. **6** uzgodnień w formie opinii sanitarnych dotyczących dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, wydanych na podstawie art. 3 pkt 2 lit. a i art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 5 z późn.zm.9), w związku z art. 32 ust. 1 pkt 2 i art. 71 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1333 z późn.zm.), w tym 1 opinia negatywna;
4. Przeprowadzono ogółem **8** kontroli obiektów budowlanych – na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 59 z późn.zm.), wszystkie w związku z art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1333 z późn.zm.) w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych przed dopuszczeniem do użytkowania tych obiektów; kontrole związane z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych dotyczyły sprawdzenia zgodności realizacji obiektu z zaopiniowaną pod względem higienicznym i zdrowotnym dokumentacją budowlaną oraz w zgodności z uzyskanym pozwoleniem na budowę;
w ramach kontroli związanych z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych dokonywano sprawdzenia m.in.:
 - atestów stosowanych materiałów,
 - wysokości pomieszczeń,
 - wyposażenia w instalacje i urządzenia,
 - przydatności wody do picia i sposobu zaopatrzenia,
 - natężenia oświetlenia,
 - wentylacji pomieszczeń i jej skuteczności,
 - sposobu odprowadzenia ścieków sanitarnych, lokalizacji zbiorników na nieczystości płynne i odpady stałe oraz sposobu ich usuwania;za czynności wykonywane w związku ze sprawowaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wystawiono **15** decyzji płaćniczych;
5. W ramach prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 3 pkt 1, art. 10 ust. 1 pkt 3 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej

Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 59 z późn.zm.) wydano **22** uzgodnienia, w tym:

- **4** uzgodnienia dotyczących odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w myśl art. 46, art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 283 z późn.zm.), w związku z art. 58 ust. 1 pkt 3 tej ustawy;
 - **6** uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w ramach prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w myśl art. 46 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 283 z późn.zm.), w związku z art. 58 ust. 1 pkt 3 tej ustawy;
 - **12** uzgodnień dotyczących oceny projektów dokumentów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko, w myśl art. 54 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 283 z późn.zm.).
6. W ramach prowadzonej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 3, art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 59 z późn.zm.) wydano **11** opinii, w tym:
- **9** opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w ramach prowadzonej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz na obszar Natura 2000, w myśl art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 283 z późn.zm.), w związku z art. 78 ust. 1 pkt 2 tej ustawy;
 - **1** opinię w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w myśl art. 70 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 283 z późn.zm.), w związku z art. 78 ust. 1 pkt 2 tej ustawy;
 - **1** opinię w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w myśl art. 77 ust. 1 pkt 2 i ust. 7 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 283 z późn.zm.), w związku z art. 78 ust. 1 pkt 2 tej ustawy;
 - w 2020 roku nie wydawano innych opinii, w ramach przeprowadzanych ponownych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w myśl art. 90 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 283 z późn.zm.), w związku z art. 78 ust. 1 pkt 2 tej ustawy;
7. Dopuszczone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku w 2020 roku do użytkowania obiekty budowlane to m.in.:
- żłobek i przedszkole niepubliczne w Szczecinku,

- budynki administracyjne Nadleśnictwa Czarnobór w Szczecinku,
- przedszkole niepubliczne w Szczecinku,
- apteka ogólnodostępna w Grzmiącej,
- punkt apteczny w Krosinie;

8. W 2020 roku nie zajmowano stanowisk w innych sprawach załatwianych w ramach zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, na wniosek organu/strony w formie decyzji/opinii/pisma, wydawanych na podstawie konkretnych przepisów prawa, w tym odstępstw od przepisów prawa.

9. Wnioski

W 2020 r. wydano znacząco mniejszą liczbę opinii dotyczących oceny warunków higienicznych i zdrowotnych w obiektach budowlanych, dla których na inwestora nałożono obowiązek uzyskania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. W 2020 r. wydano tylko 11 opinii o nie wniesieniu sprzeciwu do dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, a w 2019 r. wydano 20 opinii.

W 2020 r. uzgodniono taką samą jak w roku 2019 liczbę dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – 6, w tym 1 negatywnie. Większość dokumentacji projektowych, podobnie jak w latach ubiegłych, uzgadniana jest przez rzeczoznawców ds. higienicznych i zdrowotnych, głównie województwa zachodniopomorskiego. W dokumentacjach projektowych uzgadnianych przez rzeczoznawców, okazywanych podczas kontroli obiektów budowlanych dopuszczanych do użytkowania, nie stwierdzono naruszeń przepisów prawa w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W 2020 r. przeprowadzono znacząco mniej kontroli sanitarnych niż w 2019 r., tj. 8 – w 2020 r., a 22 – w 2019 r.

W zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w roku 2020 wpłynęło więcej wniosków dotyczących odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tj. 4 – w 2020 r., a 2 – w 2019 r. O odstępstwo wnioskowano z uwagi na niewielkie modyfikacje tekstu uchwał dotyczących obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w zakresie zasad i warunków kształtowania przestrzeni, warunków konserwatorskich, itp., bez konieczności zmiany rysunku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku wniosków dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w 2020 r. wpłynęło 6 wniosków, tj. więcej w porównaniu do 2019 roku, w którym uzgodniono ich tylko 2. Sytuacja ta wynika z ciągłego, sukcesywnego „porządkowania” zagospodarowania terenu powiatu szczecineckiego.

Konsekwencją wydania w 2019 r. większej liczby uzgodnień dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko było wydanie w 2020 r. większej liczby opinii projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, tj. 12 opinii w 2020 roku, a tylko 7 w 2019 r.

Z powyższego wynika, że samorządy lokalne w dalszym ciągu „porządkują” zagospodarowanie przestrzenne terenu miast i gmin powiatu szczecineckiego, a procedury zajmują naprzemiennie około roku.

W zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz wydania opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w 2020 roku, w porównaniu do 2019 roku wpłynęła znacznie mniejsza liczba wniosków, tj. 9 w 2020 r., a aż 25 w 2019 r. W sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w 2020 r. wydano 1 opinię, podobnie jak w 2019 roku.

Z powyższego wynika, że mniej planowanych jest przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których zachodzi konieczność opracowania raportu

o oddziaływaniu na środowisko. Karty Informacyjne Przedsięwzięcia opracowywane były bardzo szczegółowo, co ułatwiało w dużej mierze wyrażenie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Tylko jedno planowane przedsięwzięcie wymagało analizy raportu o oddziaływaniu na środowisko i wydania opinii o warunkach realizacji.

W trakcie prowadzonych postępowań w zakresie zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, jak w latach ubiegłych, współpracowano z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Szczecinku, Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Szczecinie Wydział Spraw Terenowych w Koszalinie, Wydziałem Architektury w Starostwie Powiatowym w Szczecinku oraz z urzędami poszczególnych gmin.

Do PSSE w Szczecinku nie wpłynęła w 2020r. żadna skarga lub zażalenie w związku ze sprawowaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

VIII ZAGADNIENIA Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ i PROMOCJI ZDROWIA

W roku 2020 pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu szczecineckiego realizował zadania ukierunkowane głównie na :

I Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu.

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce..

1.1. *Czyste Powietrze Wokół Nas* – Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym ich rodziców i opiekunów

1. Zasięg: rok szkolny 2019/ 2020 – **1463 osób**
2. zasadnicze działania – krótki opis większych i bardziej znaczących przedsięwzięć;
 - Zorganizowano wykłady, gdzie głównym celem przeprowadzenia akcji było zwrócenie uwagi dzieciom na problem palenia papierosów. Zaprezentowano jak szkodliwie działa dym papierosowy na zęby i jakie substancje szkodliwe znajdują się w dymie tytoniowym.

1.2. *BIEG PO ZDROWIE* Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkół podstawowych, ich

rodziców i opiekunów – **PROGRAM NIE BYŁ REALIZOWANY**

1. zasięg: rok szkolny 2019/ 2020, **0 osób**

2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

1. Zasięg: rok szkolny 2019/ 2020 – **866 osób**
2. zasadnicze działania – krótki opis przedsięwzięć;
 - Przeprowadzenie wykładów dla młodzieży powiatu, dotyczących zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Projekty realizowane przez pracownika PSSE miały służyć promocji aktywności fizycznej oraz zasad prawidłowego odżywiania się młodzieży.

3. Profilaktyka HIV/AIDS:

„Krajowy Program zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”, Kampania – Mam czas rozmawiać

1. Mierniki za rok 2020 – **3462 osób**
2. Realizacja kampanii „Mam czas rozmawiać” mierniki: **0 osób**

3. zasadnicze działania – krótki opis większych i bardziej znaczących przedsięwzięć;
 - Przeprowadzenie wykładów dla młodzieży powiatu. W trakcie prowadzonych zajęć przypomniano o konieczności wykonywania testów w przypadku podejmowania ryzykownych zachowań seksualnych. Przekazano adresy Punktów Konsultacyjno – Diagnostycznych w woj. zachodniopomorskim oraz adresy Poradni w których można otrzymać pomoc.
4. **Program ARS, czyli jak dbać o miłość**
 1. Zasięg : rok szkolny 2019/ 2020: **2376 osób**
 - Przeprowadzenie wykładów dla młodzieży powiatu miało za zadanie uświadomić o szkodliwości używek wpływających na zdrowie młodych ludzi oraz w przyszłości na zdrowie poczętego dziecka. Każde spotkanie to dobry moment aby zaproponować walkę z uzależnieniami oraz zwrócić uwagę słuchaczy na promowanie zdrowego stylu życia i dążenie do młodości wolnej od używek i pokus.
5. **Wojewódzki Przedszkolny Program Zdrowia Jamy Ustnej i Zapobiegania Próchnicy – Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy”**
 1. Zasięg: rok szkolny 2019/ 2020 – **1508 osób**
 - Przeprowadzenie spotkań z dziećmi i rodzicami miało za zadanie uświadomić, edukować i poszerzyć wiedzę na temat zasad właściwej higieny stomatologicznej, zasad żywienia i profilaktyki próchnicy
6. **Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych, w tym nowych narkotyków, dla uczniów klas VII szkół podstawowych pt. „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”.**
 1. Zasięg: rok szkolny 2019/ 2020 – **2206 osób**
 - Zorganizowano konkurs plastyczny połączony z imprezą, wystawą prac i prelekcją, akcja składała się z pokazów multimedialnych oraz części artystycznej co miało za zadanie edukować młodzież i poszerzyć wiedzę na temat używania substancji psychoaktywnych w szczególności „nowych narkotyków”

II Główne akcje realizowane na terenie powiatu

1. Profilaktyka używania „nowych narkotyków”

Cele interwencji: edukacja młodzieży i dorosłych w zakresie nowych narkotyków tzw. dopalaczy w celu podniesienia odpowiedzialności za własne zdrowie, podniesienie świadomości dzieci i młodzieży w dokonywaniu wyborów sprzyjających zdrowiu. Adresatami akcji jest ogół społeczeństwa.

1. Mierniki w 2020 roku – **2485 osób**

- Przeprowadzenie wykładów i prelekcji dla młodzieży powiatu, miało za zadanie edukować młodzież i poszerzyć wiedzę na temat używania substancji psychoaktywnych

2. Bezpieczne Ferie

Cele interwencji: edukacja dzieci oraz młodzieży w zakresie bezpieczeństwa podczas wypoczynku zimowego ,podniesienie świadomości dzieci i młodzieży w dokonywaniu wyborów sprzyjających zdrowiu, ukształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie , uwrażliwienie dzieci i młodzieży na właściwe zachowanie podczas ferii. Adresatami akcji jest ogół społeczeństwa , głównie młodzież i dzieci

1. Mierniki w 2020 roku: **5560 osób**

- Przygotowanie konkursu plastycznego i wystawy oraz prowadzenie wykładów miało za zadanie uświadomić , edukować i poszerzyć wiedzę na temat

podniesienia świadomości dzieci i młodzieży w dokonywaniu wyborów sprzyjających zdrowiu, ukształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, uwrażliwienie dzieci i młodzieży na właściwe zachowanie podczas ferii

3. Europejski Tydzień szczepień w tym akcja „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Cele interwencji: podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie korzyści dla zdrowia jakie przynoszą szczepienia oraz propagowanie szczepień jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom. Adresatami akcji jest ogół społeczeństwa

1. Mierniki w 2020 roku: 307 osób

- Przygotowanie i przesłanie listów intencyjnych miało za zadanie uświadomić, edukować i poszerzyć wiedzę na temat korzyści dla zdrowia jakie przynoszą szczepienia oraz propagowanie szczepień jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom

4. Światowy Dzień Zdrowia – PROGRAM NIE BYŁ REALIZOWANY

5. Światowy Dzień Bez Tytoniu

Celem Światowego Dnia bez Tytoniu jest przyczynienie się do ochrony zdrowia przed skutkami zdrowotnymi, społecznymi i ekonomicznymi wynikającymi z narażenia na dym tytoniowy. Adresatami akcji jest ogół społeczeństwa

1. Mierniki w 2020 roku: 223 osoby

- Przygotowanie listów intencyjnych miało za zadanie uświadomić, edukować i poszerzyć wiedzę na temat konieczność ochrony zdrowia przed skutkami zdrowotnymi, społecznymi i ekonomicznymi wynikającymi z narażenia na dym tytoniowy

6. Profilaktyka grypy

Celem akcji jest podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej związanej z ochroną przed zakażeniem wirusem grypy, a także zwiększenie umiejętności radzenia sobie w sytuacji wystąpienia zachorowania, uświadomienie działań sprzyjających zachowaniu zdrowia w kontekście zachorowań na grypę.

1. Mierniki w 2020 roku: 6308 osób

- Przygotowanie listów intencyjnych oraz prowadzenie wykładów miało za zadanie uświadomić, edukować i poszerzyć wiedzę na temat konieczność ochrony zdrowia przed zakażeniem wirusem grypy a także zwiększyć umiejętności radzenia sobie w sytuacji wystąpienia zachorowania.

7. Profilaktyka wszawicy

Celem akcji **jest** edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie rozprzestrzeniania wszawicy w celu podniesienia odpowiedzialności za własne zdrowie, podniesienie świadomości dzieci i młodzieży w dokonywaniu wyborów sprzyjających zdrowiu

1. Mierniki w 2020 roku: 2260 osób

- Przygotowanie listów intencyjnych oraz prowadzenie wykładów miało za zadanie uświadomić, edukować i poszerzyć wiedzę na temat konieczność ochrony zdrowia oraz skutkami zdrowotnymi, społecznymi i ekonomicznymi wynikającymi z narażenia na wszy a także zwiększyć umiejętności radzenia sobie w sytuacji wystąpienia wszawicy.

8. Działania związane z epidemią koronawirusa

Celem akcji **jest** edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie rozprzestrzeniania pandemii COVID-19 w celu podniesienia odpowiedzialności za własne zdrowie, podniesienie świadomości dzieci i młodzieży w dokonywaniu wyborów sprzyjających zdrowiu

1. Mierniki w 2020 roku: 1906 osób

- Prowadzenie rozmów telefonicznych miało za zadanie uświadomić, edukować i poszerzyć wiedzę na temat konieczność ochrony zdrowia przed zakażeniem

wirusem SARS COVI-2 a także zwiększyć umiejętności radzenia sobie w sytuacji wystąpienia zachorowania.

9. Bezpieczne Wakacje

Cele interwencji: edukacja dzieci oraz młodzieży w zakresie bezpieczeństwa podczas wypoczynku zimowego, podniesienie świadomości dzieci i młodzieży w dokonywaniu wyborów sprzyjających zdrowiu, ukształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, uwrażliwienie dzieci i młodzieży na właściwe zachowanie podczas letniego wypoczynku. Adresatami akcji jest ogół społeczeństwa, głównie młodzież i dzieci.

1. Mierniki za cały rok 2020: 930 osób

- Prowadzenie wykładów miało za zadanie uświadomić, edukować i poszerzyć wiedzę na temat podniesienia świadomości dzieci i młodzieży w dokonywaniu wyborów sprzyjających zdrowiu, ukształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, uwrażliwienie dzieci i młodzieży na właściwe zachowanie podczas wakacji

10. Światowy Dzień Rzucania Palenia – PROGRAM NIE BYŁ REALIZOWANY

11. Program edukacyjny „Znamę znam je” – PROGRAM NIE BYŁ REALIZOWANY

12. Program edukacyjny „Podstępne WZW” – PROGRAM NIE BYŁ REALIZOWANY

III WSPÓLPRACA

Współpraca z placówkami oświaty, dyrektorami szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zakresie realizacji działań edukacyjnych (finansowanie pozafinansowe tj. lokal i sprzęt).

Współpraca z pracownikami placówek służby zdrowia w zakresie realizacji działań edukacyjnych (przekazywanie materiałów pozyskanych z WSSE do dystrybucji)

Współpraca z pracownikami podmiotów leczniczych w zakresie realizacji działań edukacyjnych.

Współpraca z samorządami, Urzędami Miast i Gmin oraz dyrektorami placówek w powiecie w zakresie realizacji działań edukacyjnych

Współpraca z Urzędem Miasta i Starostwem Powiatowym (pozyskanie drobnych gadżetów na nagrody w konkursach)

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI.

Nadrzędnym celem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Szczecinku jest promowanie zdrowego stylu życia poprzez aktywizację lokalnej społeczności powiatu, jak także działań w zakresie zachowań prozdrowotnych i kształtowania odpowiedzialności za swoje zdrowie. Podejmowane działania to także współpraca z władzami samorządowymi na rzecz edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia przy realizacji programów profilaktycznych i akcji nieprogramowych służących poprawie zdrowia dzieci, młodzieży i osób dorosłych w powiecie. Prowadzona jest także stała współpraca z lokalnymi mediami, gdzie nagłaśniane są akcje profilaktyczne i programy zdrowotne .

Istotnym elementem działalności pracownika OZiPZ obok edukacji zdrowotnej jest kontynuowanie współpracy z przedstawicielami samorządów na rzecz tworzenia lokalnych środowisk promujących zdrowie zarówno w miejscach pracy, jak i w szkołach.

SPIS TABEL

Tabela 1 Sytuacja epidemiologiczna zachorowań i zapadalności na choroby zakaźne na terenie powiatu za rok 2020r.....	9
Tabela 2 Pokąsania przez zwierzęta.....	14
Tabela 3 Zachorowania na choroby przenoszone drogą płciową rok 2020.....	15
Tabela 4 Zachorowania na gruźlicę.....	16
Tabela 5 Stan Aktualny liczby łóżek szpitalnych.....	20
Tabela 6 Stan bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywnością, przedmiotami użytku oraz kosmetykami w 2020r.....	30
Tabela 7 Dane dotyczące działalności nadzorowej w obiektach żywności, żywienia przedmiotów użytku oraz kosmetyków powiatu szczecineckiego w latach 2019 – 2020.....	30
Tabela 8 Jakość zdrowotna krajowych i importowanych środków spożywczych	32
Tabela 9 Jakość zdrowotna przedmiotów użytku	32
Tabela 10 Badania sanitarne – wymazy z powierzchni naczyń stołowych, sprzętu kuchennego, rąk pracowników oraz tzw. zmiotki	32
Tabela 1.1 Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia (NDS/NDN) wg PKD.....	36
Tabela 1.2 Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w oddziale/sekcji higieny pracy w powiecie szczecineckim.....	37
Tabela 2.1 Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi z terenu powiatu szczecineckiego.....	37
Tabela 3.1. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi na terenie powiatu szczecineckiego.....	38
Tabela 4.1. Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie szczecineckim – wprowadzający do obrotu.....	38
Tabela 4.2 Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie szczecineckim – stosujący.....	39
Tabela 4.3 Prekursory narkotyków w powiecie szczecineckim.....	39
Tabela 4.4 Produkty biobójcze w powiecie szczecineckim.....	40

Tabela 5.1 Choroby zawodowe w powiecie szczecineckim.....	40
Tabela 6.1 Środki zastępcze.....	41
Tabela 11 Liczba obiektów pod nadzorem.....	42
Tabela 12 Ogólna liczba kontroli.....	42
Tabela 4.1. Dane dotyczące ekshumacji.....	46
Tabela 4.2. Dane dotyczące zakładów pogrzebowych.....	47
Tabela 5.1 Zaopatrzenie szpitali w wodę do spożycia.....	47
Tabela 5.2 Wykaz miejsc prania bielizny szpitalnej w obiektach szpitalnych.....	48
Tabela 5.3 Wykaz firm odbierających odpady medyczne oraz wykaz szpitali Prowadzących Instalacje do termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych.....	48
Tabela 5.4 Wykaz prosektoriów, chłodni szpitalnych i pomieszczeń pro – morte	50